

HALO

*AYIN MİTOLOJİK
KARAKTERİ:*

BALDER

BU AYIN TEMASI:

KAYIP

BU AYA IŞIK TUTAN BAŞLIKLAR:

MİTOLOJİK KARAKTER

Orpheus ve Eurydice'nin mutluluklarının hazin bir sona evrilmesine tanık olacaksınız.

FIRÇA DARBELERİ

Gustav Klimt'in fırçasından "Ölüm ve Yaşam" döngüsünü inceleyeceğiz.

11

28

Edebiyat ve Sanat

Dergisi / sayı 11

Editör:

Esila Vunay Yavaş

Zeynep Ülker

Redaktör:

Zeynep Arıtoprak

Sanat Yönetmeni:

Rana Aleyna Çalışkan

Grafik Tasarımcılar:

Rana Aleyna Çalışkan

Ezgi Uluçer

Kapak Çizimi:

Naciye Nur Abban

Sosyal Medya

Koordinatörleri:

Kübra Türkyılmaz

Marin Oktay

Sacide Hilal Balta

Sude Naz Baki

Yazarlar:

Nursima Arslan

Eda Nur Coşkun

Ayşe Naz İçöz

Hüseyin Arslan

Sıla Çağlak

Sacide Hilal Balta

Ömer Şahin

Şevval Nur Demirci

Avni Turan

Beyza Yıldız

Zeynep Uzuner

İlayda Alkan

Mesut Er

Zeynep Arıtoprak

Yazılım Geliştirici:

Halil Aydın

Eser alımı:

haloidergisipau@gmail.com

İÇİNDEKİLER

Kayıplar ve Edebiyat	02
<i>Tutunamayanlar ve Sefiller Romanlarında Kayıp Birey</i>	
Mitolojik Karakterler	07
<i>Balder'in Ölümü - Orpheus ve Eurydice</i>	
Şiir Çevirisi	14
<i>When We Two Parted, Lord Byron</i>	
Şiir İncelemesi	16
<i>Galata Kulesi, Ümit Yaşar Oğuzcan</i>	
Sanat Köşesi (FİLM, TABLO, KİTAP, MÜZİSYEN)	19
<i>Gone Girl - Aftersun - Bridge To Terabithia - Ölüm ve Yaşam - Kral Lear - Radiohead</i>	
Felsefe	40
<i>Freud</i>	
Satırlar Arası	42
<i>Oscar Wilde'in Kayıpları - Gittin, Madalyonun İki Yüzü - Postal</i>	
Sizden Gelenler	52

Instagram: @haloidergisi

Web adresi: haloidergisi.com

Kayıplar ve Edebiyat

İnsan, bu dünyada hem kaybetme hem de kaybedilme duygularını yaşar. Bu duygu insanı oldukça derinden yaralar. Kayıp, karşımıza bazen çok sevdiğimiz birini veya ailemizden birilerini kaybetmek gibi fiziksel bir olgu olarak çıksa da, bazen de insan kendi benliğini kaybederek toplumdan soyutlanır. Her kayıp, sevdiklerini geride anılarla, acıyla ve hatıralarla yaşamaya mecbur bırakır. Kaybettiğimiz kişileri özler, onlar için üzülür ve bazen onlara sitem ederiz. Ancak bir kayıp daha vardır ki, gerisinde hiçbir iz bırakmaz. Bu kayıp, bireyin öz benliğinin kaybıdır. Birey, öz benliğini kaybettiğinde maskesini indirir ve toplumdan soyutlanır. İsveç psikiyatrist Carl Jung'a göre belli bir toplumun sahip olduğu kolektif düzene ve görevlere uymak için insanlar içgüdülerini, toplumsal standartlara uymayan gizli isteklerini yani gölgelerini personalarıyla; başka bir deyişle maskeleriyle gizlerler.

Bu personalar, toplumdaki sosyal yönümüz; toplumun taleplerine uyum sağlayabilmek için taktığımız maskelerdir; bireyin dış dünya ile ilişkilerinde uyum sağlamasını sağlarlar. Carl Jung'a göre bireylerin, gerçek kimlikleri ile personalarının uzlaşma seviyesi, toplumla olan uzlaşma seviyelerine paraleldir. Kişinin kimliğinin personalarıyla özdeşleşmesiyle kişi enflasyon yaşar. Bu enflasyon, kişinin topluma uyum sağlayabilmek uğruna kendisiyle yabancılaşması ve öz benliğini kaybetmesidir. Toplumsal normlar uğruna kişiliklerini değiştirmeyi reddeden, personasız bireyler, tarih boyu her tip toplumda var olmuştur. 19.yüzyılda Fransa'da, 20.yüzyılda da Türkiye'de bulunurlar. Bu nedenle edebiyatta "Sefil" ya da "Tutunamayan" olarak adlandırılırlar.

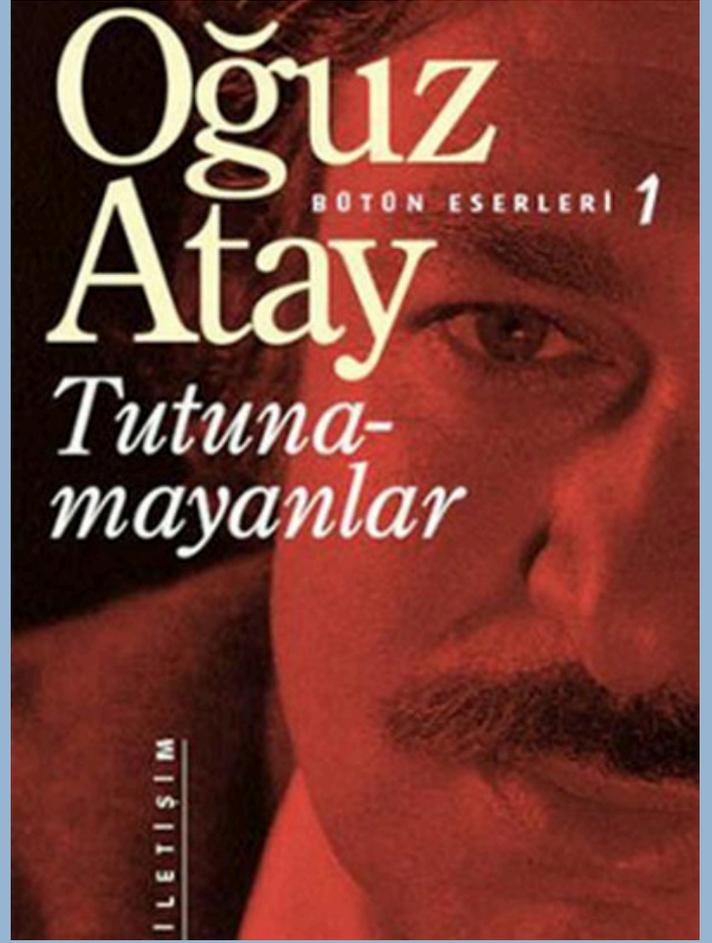
TUTUNAMAYANLAR VE SEFİLLER ROMANLARINDA KAYIP BİREY:

Tutunamayanlar, çoğumuzun okuyup anlamadığı veyahut yarım bıraktığı ama yine de kitaplığımızda bulunan bir romandır. Atay, "Tutunamayan olmadım, bunun yerine tutunmayan, tutunmaya bile yeltenmeyen olmaya çalıştım." der. Bu söz bizi **varoluşsal bir sancının** temelinde indirir. Modernizmin hayatımıza girmesiyle, yeni yaşama ayak uyduramayan ya da uydurmak istemeyen, benliğini keşfedemeyip kaybolan birey karşımıza çıkar. Modern hayat, bireyleri belli bir kalıba sokmaya çalışır, bu da bireyin kendi benliğini kaybetmesine yol açar.

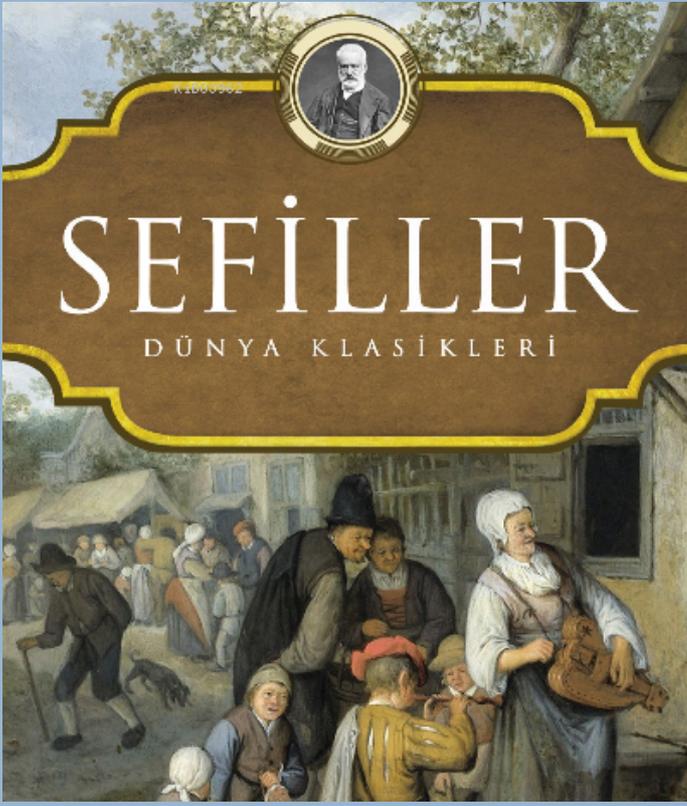
Modernizmin bu anlayışına karşılık, Atay'ın yarattığı karakter, dış dünyanın yarattığı yalnızlığı iç benliğinde derinlemesine hissetmekte; bu hayat karşısında kendine bir varoluş alanı oluşturamayan, kendi kimliğine ulaşamayan ya da belki de buna ulaşmayı istemeyen bir birey olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kurmaca karakter, kendi dünyasında kaybolmuş ve bile isteye "tutunamayan" bir figürdür. Atay, varoluşsal sancılar çeken bu bireyi, kendine özgü kavramlarla nitelendirmiştir. Romanın adından da anlaşılacağı gibi, "tutunamama", "oyun" ve "kaçış" gibi temalar, eserinin merkezinde yer alır.

Romanda “Hayatım, ciddiye alınmasını istediğim bir oyundu.” ifadesi yer alır. Atay’ın amacı, bireyin kendini var edemediği bu gerçeklikten uzaklaşıp kaybolmaktır. Oğuz Atay’ın ilk romanı olan Tutunamayanlar’ın bir bölümünde “To be or not to be” sözü ‘Yaşamak mı ölmek mi’ yerine ‘Olmak ya da olmamak’ şeklinde çevrilmeliydi.” der. Oysa bu söz, zaten “’olmak ya da olmamak”’ olarak çevrilmiştir. Ama Atay, burada hem varoluş felsefesine gönderme yapar hem de gerçekliği olan bir sözün başka şekilde çevrilmesi gerektiğini savunarak gerçekliği altüst etmeye çalışır. Özellikle varoluşunun bilincine varan insan kendini bir boşluk ve anlamsızlık içinde bulur ve ‘ben’ olabilmeye çalışır. Ancak bu mücadelede başarısız olur ve yaşamda **kaybolur**. Çünkü bu benlik, kendine kimlik yaratacak uygun ortamı bulamaz. Bireyin kendine bir kimlik yaratamaması ve toplumda öz benliğini kaybetmesi gibi olgular, Victor Hugo’nun Sefiller adlı romanında da karşımıza çıkar.

Tutunamayanlar ve Sefiller romanlarının ikisi de birey ve toplum ilişkisi üstünde yoğunlaşan, karakterleri ve içinde buldukları topluma **ait olamama** durumunu, farklı anlatım teknikleri ve imgelerle okura yansıtan romanlardır. Karakterler, farklı olaylar ve bu olayları farklı idrak etme şekilleri sonucunda, toplum normlarına ayak uyduramadıklarını, persona geliştiremediklerini fark ederler. İki eserin de en önemli temalarından biri, topluma ayak uyduramayan, kimliğini ararken öz benliğini kaybeden bireylerin iç-dış çatışmalarıdır.

Tutunamayanlar sözcüğü romanda, Selim Işık karakteri tarafından bir yazıda açıklanmıştır; *"Tutunamayan; beceriksiz ve korkak bir hayvandır. (...) Toplu yaşamayı da bilemezler ve dış tehlikelere karşı birleştikleri görülmemiştir. (...)*

Tutunamayanları avlamak çok kolaydır, anlayışlı bakışlarla süzerseniz hemen yaklaşırlar size."

(Atay, 149-150) Beceriksiz ve korkak hayvanlar, doğal yaşamda varlıklarını sürdüremezler ve ölmeye mahkûm edilirler. Selim Işık, bu tanımı yaparken Tutunamayan, korkak ve beceriksiz insanın da yaşamda bir yer bulamayacağını ve sonunun ölümlle sonuçlanacağını söyler.

Nitekim Selim Işık da hayata tutunamayan ve sonunda intihar eden bir karakter olarak karşımıza çıkar. Sefiller sözcüğü ise yazar tarafından bazı karakterleri betimlerken romanda; bir anne, bir hırsız, bir çocuk, bir mahkûm ve daha niceleri "sefil" olarak nitelendirilmiştir. Sefil insan güçsüzdür, tutunamadığı hayatta kaybolur. Romanlarda kendilerini arayan, iç dünyalarında yolculuğa çıkan karakterlerin aynı zamanda fiziksel bir yolculuğa da çıkmış olmaları sık görülen bir durumdur. Bu fiziksel yolculukların nedeni yine kayıplardır. Tutunamayanlar'da Turgut Özben, kaybettiği arkadaşı Selim Işık yani dostunun intiharını bir türlü anlayamadığı, kavrayamadığı için onu aradığı bir yolculuğa çıkar. Amacı Selim'in böyle bir karar almasına sebep olmuş olayları anlamaktır. Turgut'un trajediyle başlayan yolculuğuna benzer biçimde, Jean Valjean da yolculuğuna bir tür trajediyle başlar; çocuğunu bulamayan Fantine, ölmeden önce son isteği olarak Jean Valjean'dan çocuğu Cosette'i bulup ona bakmasını ister. Jean Valjean'ın da yolculuğu böyle başlar.

Turgut, kaybedilmiş, ölmüş arkadaşını ararken; Valjean, yaşayan kaybolmuş birini aramaktadır. Aslında bu durumu, Turgut ölmek için nedenler ararken, Valjean'ın yaşamak için nedenler araması olarak yorumlayabiliriz.

Genel bir perspektiften bakacak olursak kayıplar, insanın hayatını derinden etkileyen bir durumdur. Birini kaybetmek, bazen ölüme yakınlaştırırken bazen de yaşama tutunmak için nedenler sunar. Tıpkı Turgut Özben ve Jean Valjean gibi. Yaşamak ve ölüm, birbirine zıt iki kavramı; tutunabilmek ve tutunamamak olarak ele alırsak yanlış olmaz. Kayıplar nitekim, insan hayatının gidişatını da belirlemiş olur. Dün hem bedenen hem de ruhen yanımızda olan insanların artık sadece fotoğraflarla sınırlı kalması, insanın duygu dünyasında da büyük bir boşluğa sebebiyet verir. Bazen bir sevdiğinizi kaybetmenizle hayatınız, altüst de olabilir; yeni başlangıçlara da kapı açabilir. Her bitiş, bir bitiş değildir; her bitiş bir başlangıçtır.

Balder'in Ölümü

Işığın Kaybı: Balder'in Trajik Hikâyesi

Balder, İskandinav mitolojisinin en sevilen ve en parlak tanrılarında biriydi. Aydınlığın, saflığın ve güzelliğin somutlaşmış haliydi. O kadar sevilen biriydi ki, tanrılar ve insanlar arasında onunla ilgili kötü bir söz işitmek neredeyse imkânsızdı. Babası Odin, tanrılarda en büyüğü ve bilgeliğin temsilcisiydi; annesi Frigg ise koruyuculuğun ve merhametin vücut bulmuş haliydi. Balder'in ışığı, tanrılarda dünyasında barışın ve uyumun simgesiydi. Ancak bu ışığın, karanlık bir sona doğru yol aldığını kimse fark etmemişti.

Her şey Balder'in bir gece gördüğü rüya ile başladı. Rüyasında kendisini sonsuz bir karanlıkta, soğuk ve yalnız bir şekilde buluyordu. Bu kâbus, onun huzur dolu hayatına gölge düşürdü. İlk başta bu rüyayı önemsememeye çalışsa da tekrar eden benzerlik onu endişelendirdi. Balder, annesi Frigg'e rüyalarını anlattığında, Frigg derin bir korkuya kapıldı. Çünkü o, oğlunun hayatını tehlikeye sokacak bir şeylerin yaklaştığını sezmişti.

Frigg, Balder'i korumak için her şeyi yapmaya hazırdı. Bu yüzden dünyanın dört bir yanını dolaşarak ateşten suya, taştan metale, bitkilerden hayvanlara kadar tüm varlıklardan Balder'e zarar vermeyeceklerine dair yeminler aldı. Hatta hastalıklar ve zehirler bile Balder'e dokunmayacaklarına söz verdiler. Ancak Frigg, önemsiz gördüğü bir şeyi, ökse otunu, bu yeminlerden muaf tuttu. Narin ve zararsız bir bitki gibi görünen ökse otunun tehlikeli olabileceği kimsenin aklına gelmedi. Frigg'in bu ihmali, Balder'in sonunu hazırladı.

Balder artık hiçbir şeyden zarar görmez olmuştu.

Bu, tanrılar arasında bir eğlence kaynağına dönüştü. Silahlar, taşlar, kılıçlar Balder'e doğru savruluyor, ancak o bir çizik bile almıyordu. Herkes eğlenirken kurnazlık ve kötülükle bilinen Loki'nin aklında tüm bu huzuru ve uyumu kaçırarak bir planın kıvılcımı parladı.

Loki, Frigg'in yanına gidip ona Balder'in bu dokunulmazlığını nasıl sağladığını sordu. Frigg, Loki'nin kötü niyetini fark edemedi ve ona tüm varlıklardan yemin aldığını, yalnızca önemsiz bulduğu ökse otunu dışarıda bıraktığını anlattı. Bu bilgi Loki'nin hain planını tamamlaması için yeterliydi. Hemen bir ökse otu dalı buldu ve onu ince bir mızrak haline getirdi. Ancak Loki, bu mızrağı kendisi kullanmak yerine daha acımasız bir yöntem seçti.

Balder'in kör kardeşi Hodr, genellikle tanrılar arasındaki eğlencelere katılamazdı. Loki, Hodr'un yanına giderek ona, "Kardeşin Balder ile biraz eğlenmek istemez misin? Dokunulmazlığı sayesinde ona bir şey olmaz. İşte sana bir silah, onu fırlat."

O da diğerlerinde olduğu gibi hiçbir zarar görmeyecek," dedi. Hodr, Loki'ye inandı ve ökse otundan yapılmış mızrağı Balder'e doğru savurdu.

Mızrak, Balder'in kalbine saplandığında, tanrılar dünyası bir anda sessizliğe gömüldü. Kimse bunun nasıl mümkün olduğunu anlayamadı. Balder'in ışığı sönmüş ve yüzündeki gülümseme kaybolmuştu. Balder, Hela'nın hüküm sürdüğü soğuk ve kasvetli ölümler diyarına doğru yola çıkmıştı. Odin ve Frigg başta olmak üzere tüm tanrılar derin bir kedere boğulmuştu.

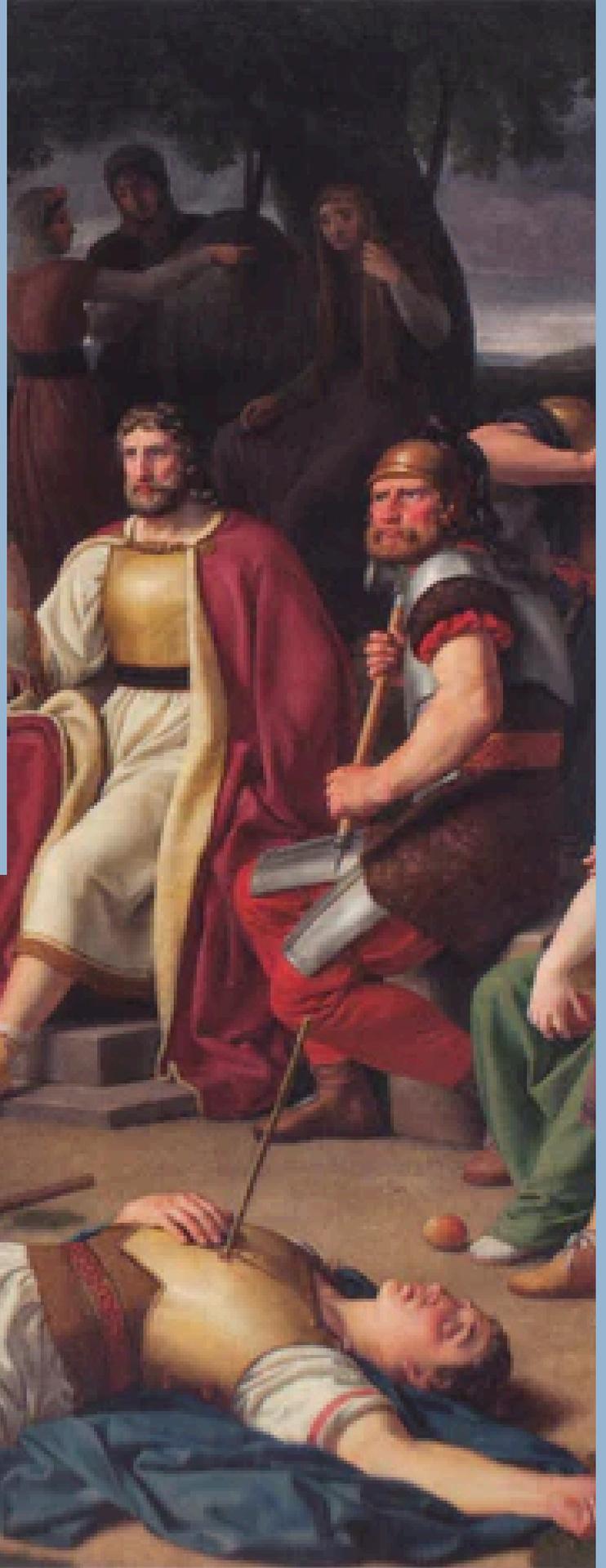
Tanrılar, Balder'i geri getirmek için ne gerekiyorsa yapmaya hazırды. Odin, en cesur oğullarından Hermod'u görevlendirerek Hela'nın diyarına gönderdi. Hermod, karanlıklar içindeki bu diyarda Hela'nın tahtına ulaştı ve Balder'i serbest bırakması için yalvardı. Hela, bir şartla bunu kabul edebileceğini söyledi:

"Eğer evrendeki her varlık, Balder'in ardından yas tutar ve onun için ağlarsa, onu size geri veririm. Ancak bir kişi bile bunu yapmazsa, Balder burada kalır."

Hermod bu mesajı tanrılara ilettiler ve tanrılar hemen harekete geçti. Tüm evreni dolaşarak herkesin Balder için ağlamaya ikna ettiler. İnsanlar, hayvanlar, bitkiler, hatta taşlar bile Balder için gözyaşı döktü. Ancak mağarada saklanan yaşlı dev bir kadın, Balder için ağlamayı reddetti. Bu yaşlı kadının aslında Loki olduğu anlaşıldı. Onun bu inadı, Balder'in sonsuza kadar ölümler diyarında kalacağı anlamına geliyordu.

Balder'in ölümü, tanrılar dünyasında derin bir yara açtı. Onun kaybı yalnızca bir bireyin ölümü değildi; aynı zamanda Ragnarök olarak bilinen büyük kıyametin başlangıcını işaret ediyordu. Ancak kehanetlere göre Balder, Ragnarök'ten sonra yeniden doğacak ve yeni bir dünya düzeninin ışığı olacaktı. Bu kehanet, tanrılara her ne kadar umut verse de Balder'in yokluğunun neden olduğu acıyı dindirmedi. Onun hikâyesi, hem yaşamın ne kadar değerli olduğunu hem de ölümün kaçınılmaz olduğunu anlatan bir destan olarak sonsuza kadar hatırlanmaya devam etti.

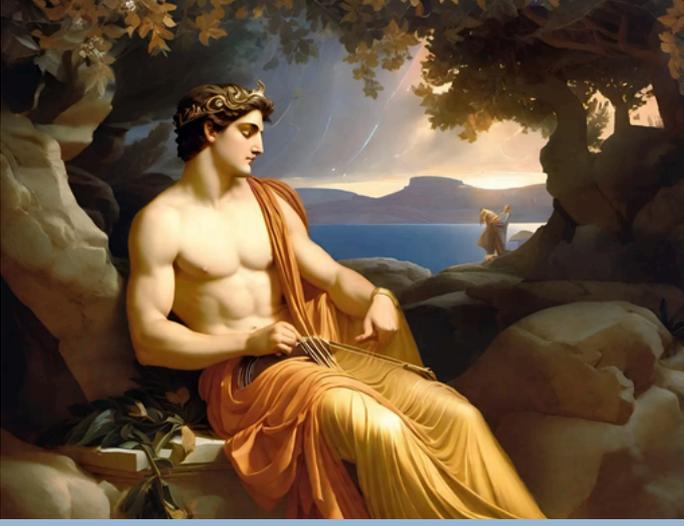
Orpheus ve Eurydice

Orpheus doğuştan yetenekli bir ozan ve müzisyendir. Apollo'nun Orpheus'a verdiği veya bazı kaynaklara göre hediye ettiği lir, bu ölümlünün müzik yeteneğinin tanrılarca da kabul edildiğini gösterir. Orpheus lirini çaldığı zaman doğa güzelleşir, tüm canlıların kalbine huzur yayılır. Bu melodiyi duyan rüzgarların yönü değişir, kayalar dahi müziği hisseder. Böylesine güzel bir melodiye karşı koyamayan diğer tüm canlılar gibi, orman perisi Eurydice de Orpheus'un lirinün büyüsüne kapılır.

Sevginin verdiği güç ile lirden kulaklara ulaşan melodi daha da güzelleşir; mutluluğun ve huzurun diğer adı olur. Ancak unutmamak gerekir ki; Antik Yunanlar mutluluk ile kaderin dengeli olması gerektiğine inanırlar. Onlara göre aşırı mutluluk, ya talihsiz sonuçlar doğurur ya da kişinin hubris'ini (kibir) tetikleyecek olaylara neden olur.

Bu hikâyede ise bu mutluluğun hazin bir sona nasıl evrildiğini görüyoruz. Ovid'in *Metamorphoses* (Dönüşümler) adlı eserindeki hikaye, mutluluğun zirvesinden gelen trajediyi bize anlatır. Ovid'in versiyonunda Eurydice, düğün gününde kendisi gibi peri olan arkadaşları Naiad'larla dans ederken yılan zehrine maruz kalır. Ardından ise ölür. Virgil'in *Georgics*'deki anlatımında ise olay örgüsünün farklılaştığını görürüz. Virgil'in anlatımına göre birbirine aşık olan Orpheus ve Eurydice evlenirler. Evlilikleri güzel bir şekilde ilerlerken tarım ve arıcılık tanrısı Aristaeus, Eurydice'nin karşısına çıkar. Eurydice, Aristaeus'tan kaçarken bir yılan ısırması sonucu zehirlenerek ölür.

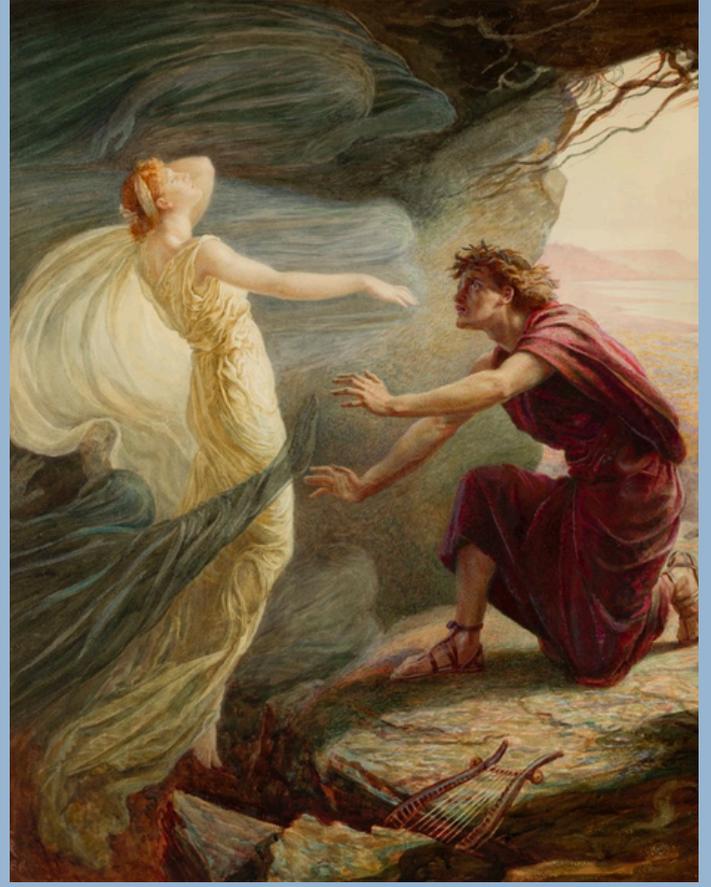

İki versiyonda da ölümün ve sevilen birini kaybetmenin **ani** ve **beklenmedik** olabileceği vurgulanır. Hikayelerdeki anlatım farklılık gösterse de Orpheus'un yaşadığı acı değişmez, aynıdır. Sevdiği insanı **kaybeden** Orpheus için hayatın anlamı kaybolur, müziğinin tınısı değişir. Orpheus, ağıtlarıyla canlı veya cansız tüm varlıklara kaybını anlatır. Tüm insanlar ve tanrılar, Orpheus'un üzüntüsünü derinden hisseder, onu biraz da olsa anlarlar.

Üzüntüden kahrolan Orpheus, yeraltı dünyasına gidip eşini geri getirmeyi planlar. Ölülerin ruhlarını yeraltı dünyasına taşıyan Styx Nehri'ne geldiğinde Charon, Orpheus'un lirinden yükselen müziği duyunca adeta büyülenir ve onu ücretsiz bir şekilde karşıya geçirir. Yeraltı dünyasında çeşitli ruhlarla karşılaşır, yolculuğu boyunca yaşadığı hüznü beraber ilerler. Yeraltı dünyasının kapısını koruyan Cerberus ile karşılaşır. Müziği, bu vahşi yaratığı sakinleştirir ve müziğinin gücü sayesinde Cerberus, Orpheus'a saldırmaz ve onun yolculuğuna devam etmesine izin verir. Kendisini sonunda Hades ve Persephone'nin huzurunda bulur. Onun hikayesinden çok etkilenen bu ikili, bir şartla Eurydice ile dünyaya geri dönebileceğini söyler. Koyulan şart şudur: “Dünyaya dönüş yolculuğunuz boyunca Eurydice, senin ardından yola devam edecek ancak sen ona bir kez bile dönüp bakmayacaksın.” Orpheus, tanrıların şartlarını kabul eden bir aşık olarak eşini yanına alır ve birlikte yeryüzüne dönüş yolculuğuna başlar.

Dönüş yolunda Eurydice, Orpheus'un hemen arkasında sessizce ilerler. Ama o kadar sessizdir ki zaman geçtikçe Orpheus'un içine bir şüphe düşer. Geri dönüş yolunda Orpheus hem fiziksel hem de duygusal olarak zorluk içindedir. Aklından geçenleri tahmin etmek ise zor değildir, endişelidir. Ya Eurydice onu takip etmiyorsa, ya takip edemeyecek duruma gelmişse diye düşünmekten kendini alamaz. Verilen sözden şüphe duyar, bir tanrının sözüne olan güvenini sorgular. Ya Hades onu kandırmışsa? Hislerine dur diyemeyen Orpheus düşüncesizce arkasına döner. Eurydice'yi gördüğü gibi sevgili eşinin ruhunun ölümler diyarına geri çekilmesi bir olur. Böylelikle Orpheus, yeryüzüne yalnız dönerken Eurydice'nin ruhu sonsuza dek orada kalmak üzere Hades'in krallığına geri döner.

Orpheus'un her şeyi göze alıp Hades'in krallığına kadar eşini takip etmesi, sevginin gücünü gösterirken sabırsızlığı ve güvensizliği ise onun insani zaafalarını gözler önüne serer. Ancak bu cesur çaba, Orpheus'un eşini kurtarmasına yetmez. Aksine, onu iki kez kaybetmesiyle sonuçlanır. Hikaye, sevilen birini kaybetmenin kaçınılmazlığını ve ölümlerle **yüzleşmenin** trajedisini güçlü bir şekilde vurgular. Ayrıca kayıp teması üzerine yoğunlaşırken sevginin gücünü, insanın zayıflıklarını ve kaderin değişmez doğasını aynı anda işler.

When we two parted
In silence and tears,
Half broken-hearted
To sever for years,
Pale grew thy cheek and cold,
Colder thy kiss;
Truly that hour foretold
Sorrow to this.

The dew of the morning
Sunk chill on my brow—
It felt like the warning
Of what I feel now.
Thy vows are all broken,
And light is thy fame;
I hear thy name spoken,
And share in its shame.

When We Two Parted

Lord Byron

They name thee before me,
A knell to mine ear;
A shudder comes o'er me—
Why wert thou so dear?
They know not I knew thee,
Who knew thee too well—
Long, long shall I rue thee,
Too deeply to tell.

In secret we met—
In silence I grieve,
That thy heart could forget,
Thy spirit deceive.
If I should meet thee
After long years,
How should I greet thee?—
With silence and tears.

Yollarımız ayrıldığında
Sessizlik ve gözyaşı içinde
Ortadan ikiye ayrılmış bir kalp
Yıllardır pamuk ipliğinde.
Yanakların soğudu, soluktu.
Dudakların dudağımda buz kesti
Bilirdim o saatler hep buruktu
Hüzün habercisi buradan geçti.

Sabahın ilk ışıkları
Yüzüme ok gibi saplanır, titrerdim.
Şimdilerdeki halimin
Uyarısıydı sanki, hissederdim.
Utancına ortak olurum,
Duyduğumda adını başka dudaklarda
Sözlerinden dönersin
Işığına gölge karıştığımda.

When We Two Parted

Çeviren:
Hüseyin Arslan

Karşıma geçip de senden bahsediyorlar
Böyle anlarda içim öylesine titriyor ki
Çalyorsun kulağımda matem çanı gibi
Ah sevgilim sen neden böylesin?
Kim bilebilir seni bildiğimi?
Kim bilebilir seni, benim bildiğim gibi?
Pişmanlığım sarmışken her yerimi
Bir gün biter mi? Zor gibi.

Bir zamanlar, gizli gizli buluşurduk
Şimdiyse, sessiz sessiz ağlıyorum,
Kalbinin beni unutuşuna
Ruhunun buna kanışına.
Geçen bunca zamana rağmen
Tekrar görürsem seni
Sessizlik ve gözyaşı içinde
Nasıl karşılamalıyım seni?

Ümit Yaşar Oğuzcan

Ümit Yaşar Oğuzcan Türk edebiyatının en çok bilinen şairlerinden biridir. Daha çok “aşk” temasında yazdığı şiirleriyle tanınmış ve popülerleştiği ilk dönemlerden itibaren “aşk şairi” olarak anılmıştır. Ancak, oğlu Vedat Oğuzcanın’ın ölümünün ardından “ölüm” ve “acı” gibi temaları ele işlemeye başlamıştır.

Oğuzcan, çocukluğunda fiziken yaralandığı birçok zor olay atlattır. Apandist ve bademcik ameliyatları geçirmiş, beş yaşında geçirdiği ateşli kızamık nedeniyle de kekeme kalmıştır. Yaşadığı tüm bu zorlukla Oğuzcan’ı derinden sarsmış ve depresif bir ruh haline sürüklemiştir. Ailesi onu bu ruh halinden kurtarmak için çok çabalamış olsa da başarılı olamamıştır.

Bütün bu yaşadıklarının etkisiyle şair yalnızlığı seven, içine kapanık ve sürekli intiharı düşünen birine dönüşmüştür. Kendisi sadece üç tanesini kabul etse de toplamda 24 kez intihara teşebbüs ettiği söylenmektedir. Bu intihar girişimleri evlendikten ve çocukları olduktan sonra da devam etmiştir. Şairin bu ruh hali ailesine de yansımış ve özellikle oğlu Vedat babasının ruh halinden çok etkilenmiştir. Öyle ki Vedat Oğuzcan 6 Haziran 1973’te kendini Galata Kulesi’nden aşağı atarak intihar etmiş ve yaşamına ilk girişiminde son vermiştir. Bir rivayete göre, Vedat Oğuzcan’ın cebinden o gün şu not çıkmıştır: “Baba öyle intihar edilmez, böyle edilir.”

Oğlunun ani ölümü ile derinden sarsılan Ümit Yaşar Oğuzcan, bu ölümün ardından “Galata Kulesi” adlı şiirini kaleme almıştır. Şiirde ölüm ve yas temaları ağır basmaktadır.

Galata Kulesi

“6 Haziran 1973

Pırıl pırıl bir yaz günüydü

Aydınlıktı, güzeldi dünya

*Bir adam düştü o gün Galata
Kulesi’nden*

Kendini bir anda bıraktı boşluğa

Ömrünün baharında

Bütün umutlarıyla birlikte

Paramparça oldu

Bir adam benim oğlumdu...”

Bu dizeler, şairin oğlunun ölümünün direkt olarak şiirine yansıttığını, oğlunun gencecik yaşında umutları ve hayalleriyle hayata veda ettiğini vurgular.

Aynı zamanda *“Bir adam düştü o gün galata kulesinden/bir adam benim oğlumdu.”* dizeleri ile şairin bu ölümü kabullenişini yansıtır.

“Gencecikti Vedat

Işıl ışıldı gözleri

İçi

*Bütün insanlar için sevgiyle
doluydu*

Çıktı apansız o dönülmez yolculuğa

Kendini bir anda bıraktı boşluğa

*Söndü güneş, karardı yeryüzü
bütün*

Zaman durdu

Bir adam düştü Galata Kulesinden

Bu adam benim oğlumdu.”

Bu dizelerde şairin ağırlıkla yas duygusunu vurguladığı görülür.

“Söndü güneş, karardı gökyüzü/bütün zaman durdu.”

cümlelerinde şair oğlunun kaybının ardından hayatının anlamsızlaştığını vurgular.

*“Küçücüktü bir zaman
Kucağıma alır ninniler söyledim
ona
Uyu oğlum, uyu oğlum, ninni
Bir daha uyanmamak üzere uyudu
Vedat*

6 Haziran 1973

*Galata Kulesinden bir adam attı
kendini
Bu nankör insanlara
Bu kalles dünyaya inat
Şimdi yine bir ninni söylüyorum ona
Uyan oğlum, uyan oğlum, uyan
Vedat.”*

Ümit Yaşar Oğuzcan, şiirini ölüm ve yas duyguları ile başlatıp bu duyguları son dizeye kadar devam ettirir. Alıntılardan hareketle duygu akışının hep aynı düzende ilerlediğini görürüz. Ancak diğer dizelerden farklı olarak *“Bu nankör insanlara, bu kalles dünyaya inat.”* ifadesinde bir **ağıt** vardır ve **isyan** duygusu hâkimdir. Aynı zamanda şair, burada oğlunun çocukluğuna dönerek kendine güvenli bir alan yaratır. Son olarak Galata Kulesi'nin, Ümit Yaşar için artık oğlunun kaybını simgeleyen bir unsur haline geldiğini şu dizelerde açıkça görürüz:

*“Yürüdü, kendinden emin
Sonsuzluğa doğru
Galata Kulesinde bekliyordu ecel.”*

"A heart-stopping, unforgettable movie."
- *Indiewire*

sharply moving exploration of the bond between parent and child
- *Variety*

★★★★★
An amazing feature debut. Mescal and Corio's rapport is a marvel
- *The Guardian*

the best film of the year so far. You won't walk away the same person
- *The Wrap*

"Profound and masterful"
- *Indiewire*

★★★★★
Aftersun stops you in your tracks"
- *Time Out*

PAUL MESCAL FRANKIE CORIO

AFTERSUN

Written & Directed by Charlotte Wells

Film Festival tiff (NYFF60) DEAUVILLE

A movie poster for 'Aftersun' showing a man and a woman from behind, looking out at the ocean. The man is shirtless, and the woman is wearing a purple top. The background is a bright, hazy beach scene.A movie poster for 'Bridge to Terabithia' featuring a young boy and a young girl. The boy is in the foreground, looking slightly to the side, and the girl is behind him, looking forward. They are both wearing dark clothing. The background is a bright, blue sky with a small airplane.

Disney AND WALDEN MEDIA PRESENT

BRIDGE TO TERABITHIA

A movie poster for 'Bridge to Terabithia' showing a fantastical scene with a large, ornate tree structure and a castle in the background. The scene is lit with a warm, golden light.

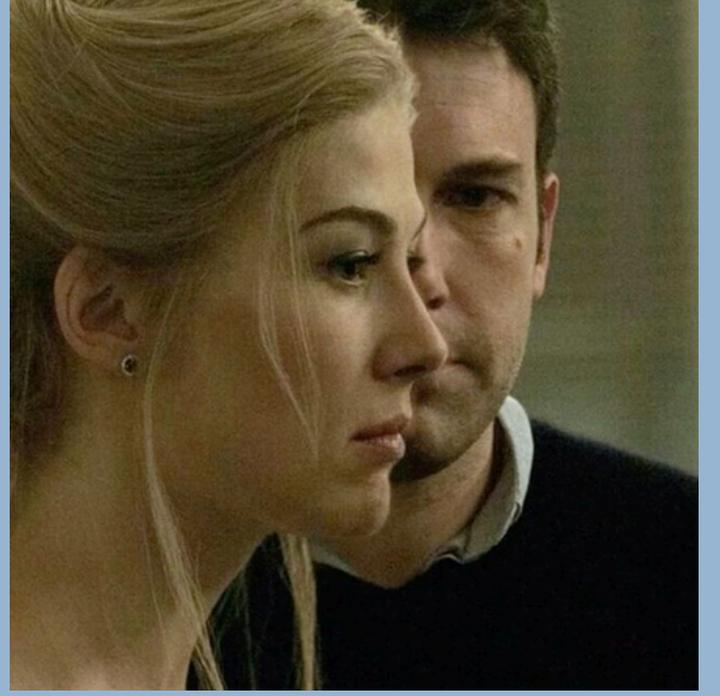
sanaat köşesi

Gone Girl

2014 senesinde David Fincher tarafından yönetilmiş ve Gillian Flynn'in çok satan romanından uyarlanmış Gone Girl, oldukça başarılı psikolojik bir gerilim filmidir. Başrollerini Rosamund Pike ve Ben Affleck'in paylaştığı bu yapım, oyunculara birçok prestijli ödül kazandırmıştır.

Film, 5 Temmuz sabahı Amy Dunne'un kaybolmasıyla başlar. Amy çocukluğundan beri "Muhteşem Amy" olarak bilinen popüler bir çocuk kitabı serisinin ilham kaynağıdır. Amy, ailesi tarafından duygusal ve maddi olarak istismar edilerek büyütülmüş ve her zaman gözler önünde bulunmuş bir karakterdir. Bu yüzden filmde yalnızca Amy'nin kaybı değil, onun ebeveynleri tarafından çalınan çocukluğu da işlenir. Nick ile tanıştıklarında onda hiçbir zaman sahip olamadığı çocukluk masumiyetini görerek bu adama çekilir.

Ancak Amy, Nick'e olan sevgisi uğruna kendinden ödün vermeye başlar. Dışarıdan müthiş bir çift gibi görünen bu ikili aslında birçok sorunla boğuşmaktadır. İlk büyük kriz, Nick'in işini kaybetmesi ile başlar. Otoritesinin tamamını Amy'e karşı kaybettiğini düşündüğü için eşine karşı sınırlarını aşar. Ardından annesinin kanser haberini almasıyla birlikte Amy'e danışmadan onu memleketine taşınmaya mecbur bırakır. Amy her ne kadar bu duruma sinirlense de sorun yokmuş gibi gözükmeye çalışır. Amy, Nick'in ona karşı azalan ilgisi ile kendisini her an vazgeçilebilecek basit bir eşyaymış gibi hisseder.

Nick'in annesinin vefatından sonra ikili dönüşü olmayan o çıkmaza sürüklenir. Amy, Nick için çok fazla şeyden vazgeçer, onu mutlu edebilmek için kendi parası ile eşine bir bar bile satın alır ama Nick'in ona olan ilgisi günden güne azalır. Ancak Nick'in genç bir kadınla yaşadığı ilişki, artık bardağı taşıran son damla olur. İlk öpücüklerinin anısını dahi bu kadınla paylaşan Nick, çiftin kendilerine ait son özel şeyi de mahveder.

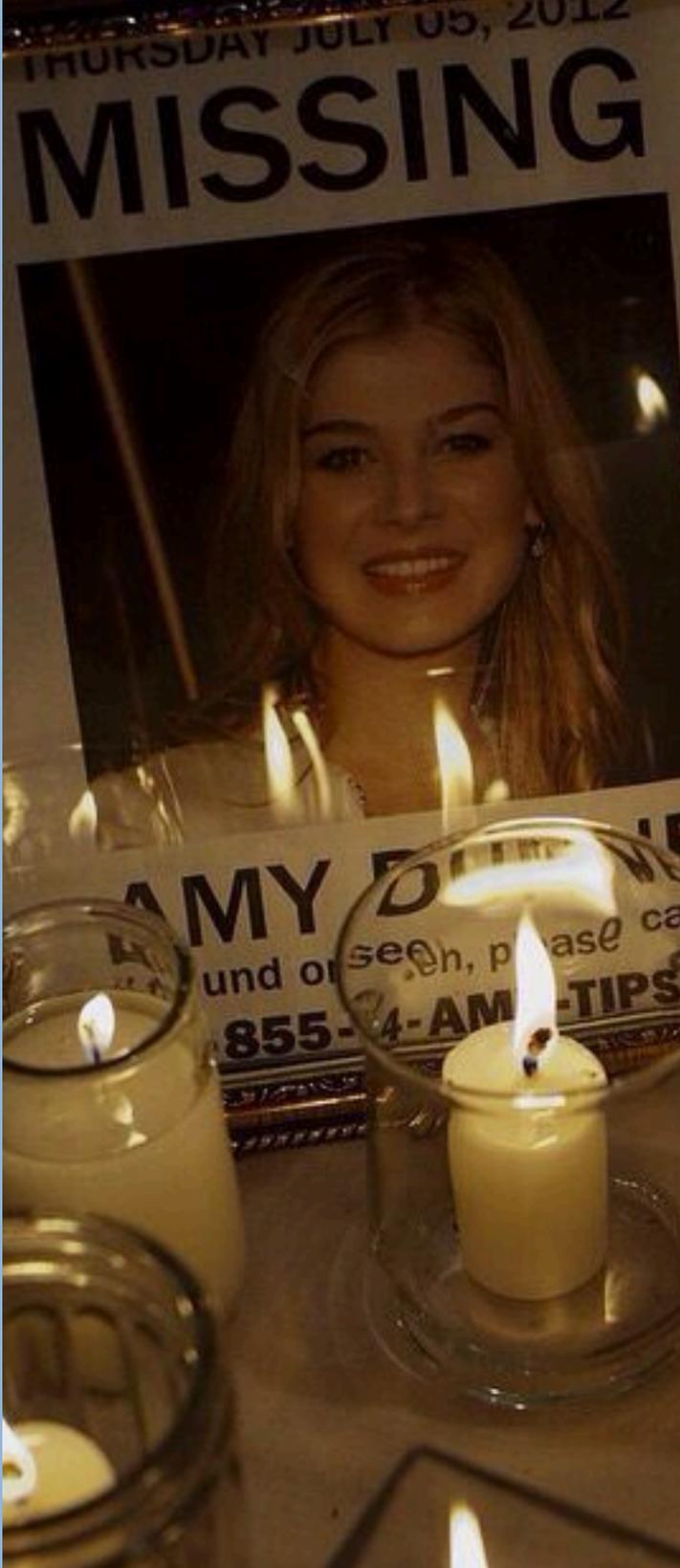

“Beni tamamen yok edene kadar hep benden aldı.”

Amy, Nick için gururundan, şerefinden, umudundan ve parasından vazgeçmiş olsa da kocasında bunların hiçbir karşılığı yoktur. Böylece, intikam için kusursuz bir plan yapar. Bu süreçte herkesten saklamayı başardığı gerçek kişiliği gün yüzüne çıkar. Nick uğruna kaybettiği her şey, onun içindeki iyi bir insan olma arzusunu da yok eder. Aralarındaki dengesiz alma&verme ilişkisi, güven kayıpları ve yalan dolu konuşmalar onların sonlarını hazırlar. Kaybettikleri her yeni şey, bu sonu daha da geri dönüşsüz bir hale getirir.

“Beni yok edip sonsuza dek mutlu yaşamasına izin mi verecektim? Hayatta olmaz. O kazanmayı hak etmedi.”

Filmin ilk sahnesinde Nick'in, karısının düşüncelerini ne kadar merak ettiğini ve onları görmek için bazen kafasını kırmak istediğini söylediğini duyarız. Filmin devamında ise Amy'nin karmaşık düşünce akışını, kurnaz planlarını ve kendisi mutlu olmadığı sürece eşinin de mutlu olamayacağını belirten fikirlerini izleriz. İlk sahnede masum ve sevgi dolu bir ifadeyle eşine bakan Amy, son sahnede intikam uğruna neredeyse kendini öldürecek kadar ilerleyen ve tabiri caizse insanlığını kaybetmiş birine dönüşür.

Kayıp temasını ele alan bu film, kaybetmenin acısından çok bu kaybın aslında insana neler yaptırabileceğini ve sahip olduğu her şeyi **yitiren** birinin ne kadar ileriye gidebileceğini göstererek bize oldukça sarsıcı bir bakış açısı sunar.

Aftersun

Çocuk-Ebeveyn İlişkisindeki Kayıp, Ölüm ve Açık İletişimin Önemi:

Bir çocuk dünyayı yeni tanımaya başlarken bilinmezlik, merak ve keşfetme gibi hisler taşır. Hepimiz sınırlı bilgilerimizle ama merak dolu gözlerimizle dünyada bizleri bekleyen olumlu veya olumsuz birçok deneyimi zamanla keşfederiz. Biz bütün bunları keşfederken karşımıza çıkıp bize yol gösteren en önemli dayanak, genellikle ebeveynlerimizdir. Bir çocuğun ailesiyle olan iletişiminin kalitesi ve açıklığı; ölüm, yaşam ve sevgi gibi olguları doğru ve saydam bir şekilde anlamlandırmasını etkiler. İşte tam burada Aftersun filminin bu konu hakkında eşsiz ve enfes anlatımı karşımıza çıkar:

İngiliz bağımsız sinemasından Türkiye topraklarına kadar uzanan Aftersun, Charlotte Wells'in yönetmenliğinde ebeveyn-çocuk ilişkisi, anılar ve ölüm gibi temaları çarpıcı bir şekilde acımasızca işleyen eserlerden biridir.

30 yaşındaki bekar bir babanın, 11 yaşındaki çocuğuyla beraber baş başa bir tatil yapmasını konu alan film, kendini başta çok da açıklama gereksinine girmeden usul usul ilerliyor. Aftersun, izleyiciye baskı yapmadan daha ilk yarısında hüznün, yıkılmışlık, pes etme ve hayal kırıklığı gibi pek çok duyguyu hissettirmeyi başarıyor. Yönetmenin zarif sinema dili ise oldukça göze çarpıyor.

Gelin şimdi genç yönetmenin belki de yıllar sonra ustalık eseri diye adlandırılacak bu filmde merceğine aldığı konuya bir de biz kendi merceğimizle bakalım ve yorumlayalım.

Aftersun, manevi ve fiziksel kayıplara karşı gösterilen içgüdüsel direnç ve buna karşın oluşturulan duygusal bariyer üzerine seyirciye güçlü bir bakış açısı sunuyor. Bir babanın iç dünyasında yaşadığı mutsuzluğu, korkuyu, tükenmişliği ve iç çatışmaları -o yansıtmamaya çalışsa bile- kızının bir şekilde bunları algılaması, ancak tam anlamıyla kavrayamaması hayatın gerçeklerini gözler önüne serer. Maalesef çocukların düşünce yapısı ve bilişsel işleyişi, bir durum her ne kadar apaçık ortada olsa da, o durumu tamamen algılayıp kavramak için yeterli değildir. Bununla beraber bir ebeveynin de bu talihsiz durumu yeterince iyi analiz edemeyip önlem alma konusunda yetersiz kaldığı da görülür.

Size yakın olan, yol gösteren ve her an sırtınızı yaslayabileceğiniz birini kaybetmek oldukça sarsıcıdır. Özellikle küçük yaşta birinin önündeki uzun yolu güvendiği ve onun ufkunu açan kişi olmadan yürümek zorunda kalması çok daha acı vericidir.

Kayıp, işlenmesi yeterince ağır olduğundan dolayı eğer titizlikle ele alınmazsa birçok tartışmaya sebep olabilecek bir konudur.

Film, insanın reddedemeyeceği kadar güçlü bir gerçek olan yakın birini kaybetmenin geride kalanlara yaşattığı duygu ve düşünceleri işler. Kendine özgü anlatım tarzıyla, zihinlerden yıllar boyu silinmeyecek bir anı bırakır demek, Aftersun hakkında kurulabilecek en manidar cümledir.

Bridge To Terabithia

Çocuklar ve Akranlarıyla Kurdukları Arkadaşlık Bağları, Derinliği ve Narinliği:

İnsan sosyal bir varlıktır ve ömrünün başından sonuna kadar birçok kişiyle ilişki kurar, arkadaş edinir. Ancak bunlardan yalnızca bir kısmı ile çok daha özel ve derin bağlar kurar. Bu kişiler bazen kapalı bir kutu gibi görüldüğü için bu kadar özel bir bağ kuracağınızı düşünmediğiniz, bazense gördüğünüz ilk andan itibaren ilişkinizin farklı olacağını bildiğiniz kişilerdir.

Filmin başında işlenen dostluk, filmin sonuna doğru yerini aniden bir keder ve kayıp temasına bırakır. Ancak zamanla dostluğun gücünün, kederle başa çıkmak için bir tür yol haritası oluşu görülür. Bridge to Terabithia; dostluğun öğrettiği yakınlık ve saygıyı, kişinin kendisini başkasının gözünden görmesini ve dostların birbirlerinin yarasını sarmasını işler.

Aftersun'la benzer bir anlatım tarzına sahip olan film, seyirci üzerinde silinmesi kolay olmayan izler bırakıyor. Bridge to Terabithia, bir çocuğun hayatında arkadaşlarının kapladığı yer ve arkadaşlığın öneminin hassas bir anlatı ile ele alınması itibariyle akılda kalıcı olmakla beraber, kayıp ve ölümlere bakış açısı ile oldukça dikkat çekici bir yapım haline geliyor.

Leslie ve Jess arasında inşa edilen köprü, dostluğun insana sağladığı rahatlık, sığınak ve hatta kimlik arayışındaki yardımları simgeler. Aralarındaki bu dostluk öylesine kendi kendine yavaş ve sağlam bir şekilde oluşuyor ki, adeta inşası zor, büyük ve güçlü bir köprünün yapımını andırıyor.

Leslie'nin ölümünden sonra film, vites değiştirerek arkadaşlıkta öğrenilen derslerin, bu kaybı nasıl hafifletebileceğini ve kederle nasıl daha iyi başa çıkılacağını gösterir. Jess başta arkadaşı Leslie'nin ani ölümünü tamamen inkâr eder ve bunu kendi kafasındaki bir rüya olarak tanımlamak ister. Zamanla ailesi, bu karmaşık, neredeyse katlanılması imkânsız gibi gelen keder, kayıp ve öfke duygularıyla yüzleşmesi gerektiğini fark etmesi için yardımcı olmaya çalışırlar. Bunun üzerine Jess, artık hiç gitmediği ve biricik arkadaşıyla beraber inşa ettikleri, nereye baksa Leslie ile olan anılarının canlandığı Terabithia'dan artık kaçmaz ve arkadaşının kaybıyla yüzleşmekten korkmaz.

Jess'in yaşadığı bu kayıpta, şüphesiz hızlı iniş çıkışları olan ruh hali ve duygu dalgalanmaları göze çarpıyor. Hayatta ölüm ve kayıp olgularıyla kendimizi her zaman yüzleşmeye açık tutmamız gereken şeyler hakkında büyük dersler veren Bridge to Terabithia, teması bir çocuğun kendi yaşlarındaki ve yakın çevresindeki birini kaybetmenin acısı ve bunla nasıl mücadele edilebileceği üzerine yoğunlaşmış nadide ve mutlaka göz atılması gereken, bu derin ve zor duyguları estetik ve gerçekçi bir çerçevede gözler önüne seren harikulade bir eser.

Bu güzide film, bize hayatta ölüm ve kaybın her zaman olduğu ve bunlarla yüzleşmemiz gerektiği hakkında büyük dersler verir. Bir çocuğun dostunu kaybetmesi, bunun üzerine yaşadığı acıyı ve mücadelesini gösteren film, mutlaka göz atılması gereken, gerçekçi ve oldukça derin bir yapımdır.

Ölüm ve Yaşam

Sessizliğin başlangıcı, sözcüklerin tükeniştir **ölüm**. Ne zaman, nasıl ya da hangi şartlarda geleceği belirsizliklerle dolu olarak karışır insan hayatına. Her ne kadar geliş meçhul olsa da hayatın belirsizliğini **keskin** bir şekilde ortadan kaldırarak yeni bir boyuta kapı açar. Gustav Klimt ise bu keskinliği “Ölüm ve Yaşam” adlı eserinde ustalıkla anlatır.

Yaşam bir döngünün hikayesidir. Doğumla başlar, büyür, olgunlaşır, yetişkin olur ve sonrasında yaşlılığa doğru devam eder. Döngünün içerisinde herkes kendi hayatını daha özel ve önemli görerek üstünlük hissiyle yaşar. Ancak ölümün herkese eşit davrandığını, bir şekilde **herkese ulaşacağını** unutmamak gerekir.

Ölüm sadece fiziksel bir kayıp değil, aynı zamanda duyguların, isteklerin, arzuların ve heveslerin de yok oluşudur. Ayrılık, birinin hayatından çıkma veya birinden kopma ve hayal kırıklıkları da bir ölümdür. Elbette bunların hiçbiri bizi fiziksel olarak öldürmez ancak, tüm bunlar içimizdeki duyguların ve hala içimizde olan o küçük çocuğun saf duygularının kaybolmasıdır.

Gustav Klimt'in büyük bir yetenekle resmettiği Ölüm ve Yaşam tablosunda bu yaşam döngüsünü görmekteyiz. Eserin sağ tarafında hayat kısmına baktığımızda bebekli bir anne, yaşlı bir kadın, çeşitli kadın figürleri ve genç bir çift vardır. Bir kişi hariç hepsi gözlerini yummuş uykulu halde bulunan bir insan kümesi halindedir. Bebekli annenin sol kısmında ölümlü göz kontağı kurmuş, cesur ve ölümden korkmayan, onunla yüzleşmeye hazır olan bir kadın olduğunu görmekteyiz. Gözleri kapalı olanların ise sanki bir rüyada olduklarını düşünebiliriz. Adeta ölümün gerçekliğini ve gücünü kabullenmiş ve bu duruma boyun eğmiş gibilerdir. Çevrelerinde gördüğümüz çiçek desenleri, renkler ve semboller ise hayatın canlılığını ve pozitifliğini simgelemektedir. Çiçek desenlerindeki görülen döngüsel yapı ise hayatın devamlılığını ve yaşamın geçiciliğini ifade ederken aynı zamanda yaşamın kırılganlığına da dikkat çeker.

Yaşam

Ölüm

Tablonun sol kısmında ise bütün gücü ve korkunçluğuyla ölüm beklemektedir. Renkler ve semboller incelendiğinde; soğuk, hayattan uzak ve canlılığını yitirmiş bir görüntüyle, ölümün tanımına uygun bir şekilde karşımıza çıktığını görmekteyiz. Aynı zamanda ölümün elinde tuttuğu sopa, **ansızın herkesin kapısını çalabileceği gerçeğini** simgeler. Yaşamın bir parçası olan ve onu gölgeleyen bu unsur, insanları doğru bir şekilde izliyormuş gibi bir his uyandırarak bekleyişini sürdürür.

Gustav Klimt eserini 1910'da tamamlamıştır ve 1911'de ise Roma'daki Uluslararası Sanat Sergisi'nde birincilik ödülüne layık görülmüştür. Bu süreçte tablonun arka planı çoğu eserinde olduğu gibi kutsallığı, ihtişamı temsil eden altın renkle kaplıydı. Fakat Klimt 1915'te eserini tekrar ele aldı. Ölüm ve yaşam arasındaki kontrastı arttırmak ve eserin odak noktalarını figürlere çekmek istediği için eserin arka planını griye çevirdi. Böylece yaşamın hareketliliği, renkliliği ile ölümün katı **gerçekliği**, karşıtlığı daha güçlü bir şekilde vurguladı.

Gustav Klimt, *Fin de Siecle* (Yüzyılın Sonu) Avusturya'sında sanatını devam ettiren önemli bir figürdür. *Fin de Siecle*, Avrupa geneli ve Viyana özeli için değişim ve dönüşüm dönemidir. Bu dönemde sanat ve bilimde radikal yenilikler ve değişimler ortaya çıkmıştır. Klimt ise bu dönemde insan doğasının bilinmeyen yönlerine dikkat çekerek insani ve evrensel konuları ele almıştır.

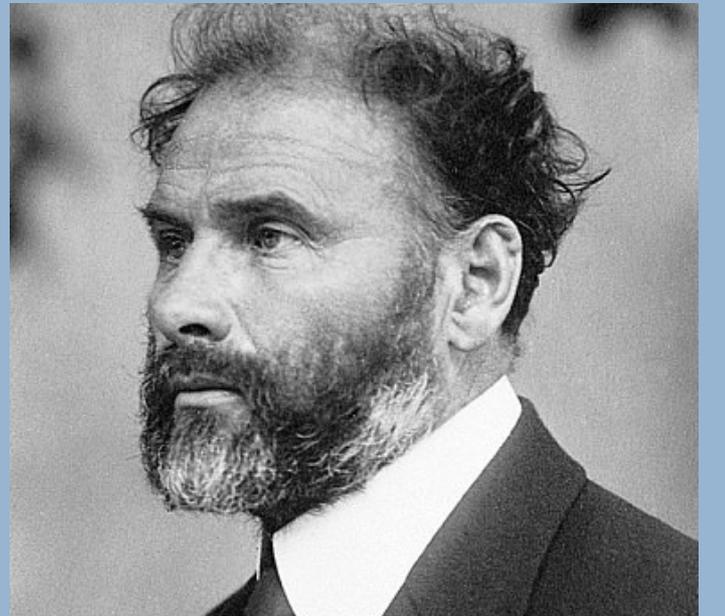
Klimt aynı zamanda Viyana Secession Hareketi kurucusudur. Viyana Secession sanatı geleneksel kalıplardan arındırmayı hedefleyen özgür, modern ve sembolist tavır takınan bir harekettir. Bu hareket önderliğinde evrenin döngüsü ve insan psikolojisi gibi yeni temalarla farklı bir estetik anlayışı ortaya çıkmıştır. Anlaşıldığı üzere Ölüm ve Yaşam tablosu, evrensel olarak bütün insanların yaşam ve ölümlerle olan ilişkisini sembolize ederek anlatır.

Sigmund Freud'un Viyana'da geliştirdiği psikanaliz teorisine şehirdeki sanatsal çevrelerden fazlasıyla ilgi görüyordu.

Gustav Klimt'in de Freud'un düşüncelerinden etkilendiği ve bu düşünceleri eserlerine yansıttığına inanılmaktadır. Freud'un ölüm (Eros) ve yaşam içgüdüleri (Thanatos) hakkındaki düşünceleri, Klimt'in bu eserinde yansıttığı ölüm ve yaşam döngüsüyle örtüşmektedir.

Ayrıca Klimt, Ölüm ve Yaşam tablosunun en anlam yüklü ve kişisel eserlerinden biri olduğunu söyler. Yaşadığı çeşitli kayıpları ve tecrübeleri kullanarak yaşamın devam eden güzelliğini ancak aynı zamanda ölümün kaçınılmaz varlığının kabul edilmesini başarılı bir şekilde yansıtır.

Ölüm en büyük korkuların ve yaşam ise en büyük umutların yansımasıdır.

Kral Lear

Politik Gücün Kaybı

*“Zamanımızın lâneti
bu; deliler gösteriyor
körlere yolu.”*

Hükmetme gücünü sahip olan yöneticiler; bu gücü ve konumlarının onlara sağladığı faydayı, hizmeti, saygınlığı kaybetmemek için ellerinden geleni yaparlar. Ancak, yönetimleri süresince buldukları konum kalıcı değildir, ve bunun kalıcı olmamasının sebeplerinden biri insanın beşer bir doğaya sahip olmasıdır. Bu açıdan William Shakespeare’in King Lear eseri, elde ettiği politik gücü başkalarıyla paylaştıktan sonra düşüş yaşayan bir karakterin trajik hikayesine örnek olarak verilebilir. Eser, artık yaşlandığı için krallığını ve gücünü evlatlarına miras bırakması gereken Kral Lear’ın kızları arasında mallarını paylaşmasıyla başlar.

Ona yağcılık yapan, eserde “oily art” olarak tanımlanır, kızları Goneril ve Regan’a bu mallardan pay alırlar. Ancak Kral, doğruları söyleyen kızı Cordelia’yı sarayından defeder ve onu evlatlıktan reddeder çünkü Cordelia kız kardeşleri gibi övgü dolu sözler söylememiştir. Kardeşleri babalarını sahip olduğu servet için severken Cordelia, babasına karşı gerçek duygular beslemektedir ancak babası onu değil kız kardeşlerini dinler. Kral Lear’ın bu hareketinden onun gerçekleri görmek istemediğini, doğrular yerine **yalanlarla** kendini kandırdığını görürüz. Yani Kral, gerçeklere karşı kördür. Öte yandan, bu tutumu yüzünden yalnızca kızını değil, ona destek olan Kent’i de sarayından sürgün eder. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar atasözü, tam da bu noktada anlam kazanır: Lear en dürüst kişileri etrafından uzaklaştırır.

Kral Lear'ın yaptığı hataların cezasını çekmesi uzun sürmez, kızları Goneril ve Regan ona eskisi gibi davranmamaya başlarlar. Goneril, Kral Lear'ın şövalyelerinden şikâyet eder, onu ve krallığı rahatsız ettiğini belirtir ve babasına bu durumu iletir. Ancak Kral Lear, kızına nankör diyerek kötü dileklerde bulunur ve nankör bir çocuğun bir yılanın dişinden daha zehirli olduğunu söyler. Goneril ile Regan artık babalarına tahammül edemez hale gelir ve krallığı ele geçirme planları yaparlar. Kral Lear'ın eski gücüne sahip olmadığını düşünürler. Goneril bunu şu sözleriyle ifade eder: “Ona olan bağlılıklarımızı yitireceğiz. Krallığın yönetimi artık bizde olacak.” Bu nankörlük ve babaya karşı gelme olgusu eserde yinelenir. Kral Lear'ın yaptıklarından pişmanlık duyduğunun yankısıdır sanki bu sözler: “Paramparça edin doğanın insan dökme kalıplarını. Yok edin hemen nankör insan üreten tohumlarını!”

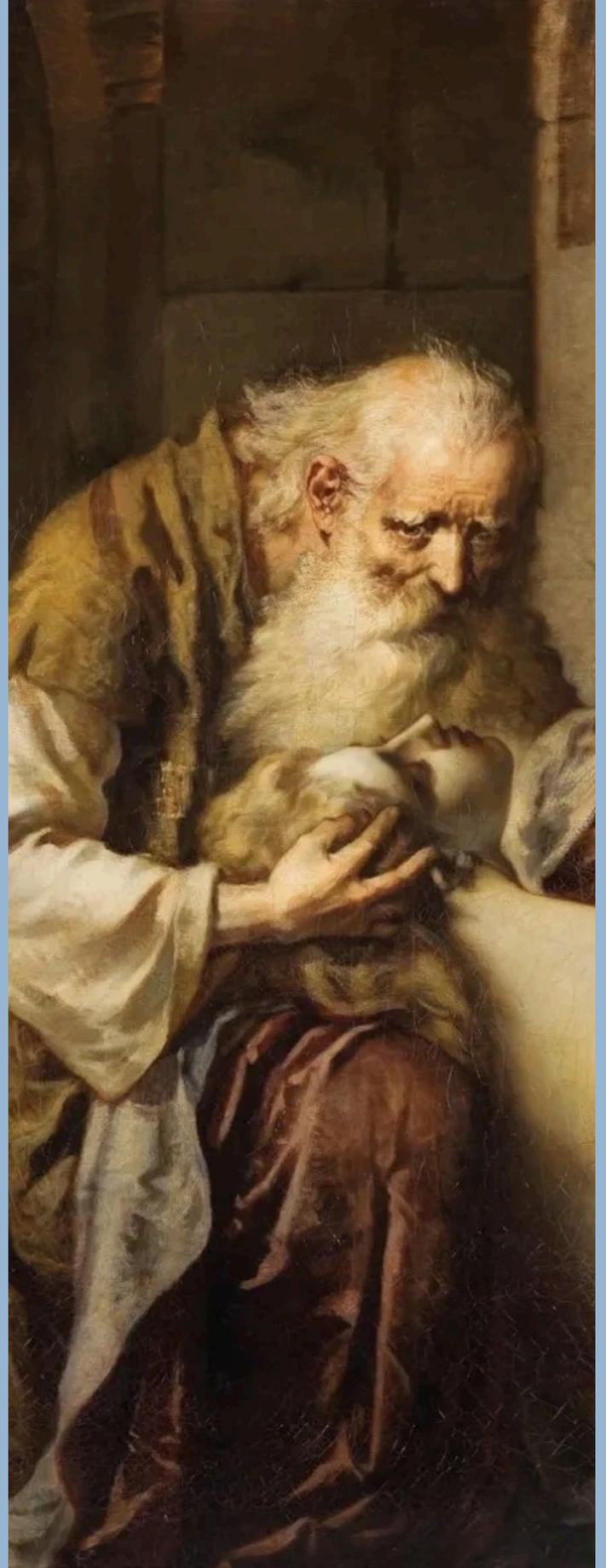
Kral artık o kadar düşmüştür ki bir soytarı bile onunla dalga geçer, ona ne yapması gerektiğini söyleyip akıl verir: “Varını yoğunu herkese dağıtma. Bildiğinin hepsini dökme ortaya. Sahip olduğunun tümünü kaptırma.”

Gerçeklere olan körlüğü ve yaşlanmanın getirdiği zayıflıkla kendi varoluşundan bile şüphe etmeye başlar, “Bana kim olduğumu kim söyleyebilir?”

“Şu anda bir kral değilim. Ama bir zamanlar, bu dünyanın tüm hükümdarlarından daha kudretliydim.” diyen Kral Lear, artık halkın gözünde saygınlığını yitirmiş biri olarak politik gücünü de kaybetmiştir. Onu gerçekten olduğu gibi seven kızı Cordelia’yı dinlemediği içinse **pişmandır** ancak artık iş işten geçmiştir.

Gerçeklere karşı gözlerini kapatması, onun sonunu hazırlamıştır. Şu sözlerle ise gücün geçici ve iktidarınca sadece bir **illüzyon** olduğunu vurgular: “Yaşlılıkla birlikte bir zamanlar sahip olduğum kudret, artık elimden alındı. Krallığımın her şeyine hükmederdim, fakat şimdi hiçbir şeye hükmedemem. Fakat bu sonbahar, düşüşümün ilk işareti. Hangi gücü taşıdığımı yitirdiğimde, bu eski krallık neye yarar?”

Müzişyenlerden kelimelere

NUDE

*Don't get any big ideas
They're not gonna happen*
Boşuna hayallere kapılma
Hiçbiri gerçekleşmeyecek

*You paint yourself white
And fill up with noise
But there'll be something missing*
Kendini beyaza boyasan da
Ve içini gürültüyle doldursan da
Bir şeyler hala eksik kalacak

*Now that you've found it, it's gone
Now that you feel it, you don't
You've gone off the rails*
Onu tam bulmuşken, gitti
Onu tam hissetmişken, işte o anda bitti
Raylardan çıktın

*So don't get any big ideas
They're not gonna happen*
O yüzden boş hayallere kapılma
Hiçbiri gerçekleşmeyecek

*You'll go to hell
For what your dirty mind is thinking*
Kirli zihninin düşündükleri için
Cehenneme gideceksin

N U D E

/N U - D - E

N U D E

N D E / U

- R A D I O

H E A D

R A D I O

H E A D /

/N U D E

- N U D E

- N U - D / E

Radiohead, 1993 yılında çıkardığı ilk albümü *Pablo Honey* ile büyük ses getiren bir alternatif rock grubudur. Bir sonraki albümü olan *The Bends* ile daha melankolik bir tarzda şarkılar çıkardılar. Onları kayıpların, kırgınlığın ve topluma yabancılaşmanın sesi olarak da tanımlayabiliriz. Sözlerini verdiğimiz *Nude* şarkısının da içinde bulunduğu *In Rainbows* albümünün 2007'de yayınlanması bir nevi müzik dünyasını değiştirdiler. “Ödemek istediğin kadar öde.” modeliyle dijital müzik satışlarında devrim yaptılar. Albüme bakarsak, aşk, arzu, pişmanlık ve ölüm temalarının üzerinde durduğu görülüyor diyebiliriz. Bazen ürkütücü ama aynı zamanda **hüzünlü** olan bu albüm, her dinlenilişinde farklı duygular hissettiriyor. Hayatın hem karanlık yönlerini hem de güzelliklerini kucaklayıp; sevginin, kaybın ve insan olmanın tüm çelişkileriyle başa çıkmaya çalışıyor. Müzikal anlamda ise elektronik altyapılarla organik enstrümanları kusursuz bir dengeyle birleştiriyor.

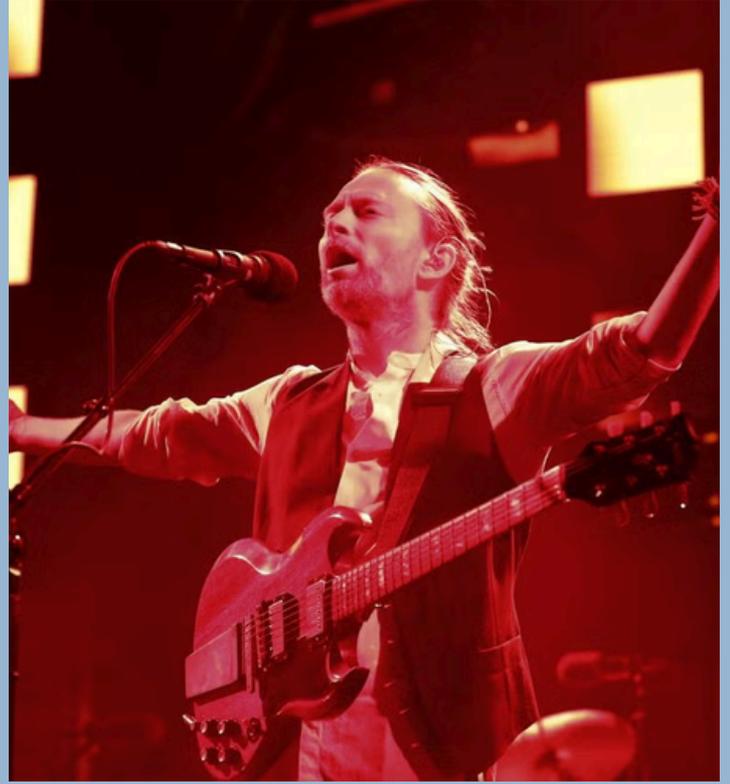
Albümün en melankolik şarkısı olarak karşımıza çıkan *Nude*'da **kayıp**, pişmanlık ve kırılganlık temaları işleniyor. İnsanların hayatlarında yapmayı düşündüğü şeylerin ya da içinden çıkamadığı duygusal döngülerin bir yansıması olarak beliriyor. Aynı zamanda bir şeyleri kontrol edememe ve hayatın bu akışına **teslim olma** hissini de barındırıyor.

Bir kayıp yaşadıkten sonra nasıl hissederiz? Elbette herkesin bir kayıpla yüzleşme süreci ve işleyişi kendine özgüdür. Kayıplar, insanlara farklı şekillerde kendini gösterir; umutsuzluk, hissizlik, acı, nefret, pişmanlık. Bu şarkıdaysa umutsuzluğun ağır bastığını görürüz. Şarkı, bizi hayal kırıklıklarıyla, pişmanlıklarla yüzleştirir.

“Boşuna hayallere kapılma, hiçbiri gerçekleşmeyecek.”

Sözünü inceleyelim. Hepimizin böyle hissettiği bir an vardır elbet. Belki de bir an değil, uzun bir süreç... Tam bulduğunu zannederken onu kaybetmek; elinden kayıp gitmesini izlemek veya **gitmesine izin vermek** gibi. Zannetmek, tehlikelidir. İçindeki yeşermiş parçaların tekrar solmasını izlemek de acı vericidir. Bu söz de acı gerçekleri kabullenip, boş yere ümitlenmemeyi vurgular.

“Kendini beyaza boyasan da içini gürültüyle doldursan da, bir şeyler hala eksik kalacak.”

Bilinen üzere beyaz renk masumiyeti temsil eder. Kendini beyaza boyarsan, kusurlarını ve gerçek kimliğini de örtmüş olursun. Bu olaya bir nevi maskelenme de denilebilir. Kendimizi gürültüyle doldurmak ise, içimizdeki boşluğu ya da eksikliği bastırmak amacıyla başka unsurlara yönelmemiz olarak yorumlanabilir. Şarkı tüm bunlara rağmen yine de tatmin duygusuna ulaşamayacağı anlatır.

“Onu tam bulmuşken, gitti.
Onu tam hissetmişken, işte
o anda bitti.

Raylardan çıktın.”

İlk başta, aradığını bulduktan sonra o şeyin değerini ya da varlığını hemen kaybettiğini, ardından da bir duyguya kendini kaptırmış gibi hissederken, o duygunun aniden kaybolup gitmesini anlatır. Bu hissetmenin hemen ardından gelen hissizleşme durumunu yansıtır. İçsel bir yabancılaşmayı veya duygulara karşı gelişen uyuşmuşluk hissini ifade eder. Bu durum, özellikle çağımızın “A’ni yaşa.” Baskısıyla çelişerek bir şeyler hissetmeye çalışırken bu hissi tam anlamıyla içselleştireme durumunu düşündürür. Raydan çıkma durumu ise, kişinin hayatındaki bir kontrol kaybını veya mevcut duruma uyum sağlayamamasını dile getirir.

“Kirli zihninin
düşündükleri için
cehenneme gideceksin.”

Şarkının son dizesini de incelediğimizde insan doğasının karanlık tarafına ve bunun getirdiği suçluluk duygusuna değindiğini görürüz. Cehennem metaforunu ise, bilinen anlamının dışında insanın kendi zihninde yaşadığı içsel bir azap olarak yorumlayabiliriz. İnsan, düşüncelerini kabul edemediğinde, kendisiyle olan ilişkisi de bozulur ve bir tür kendi kendine ceza verme mekanizması ortaya çıkar. Şarkı, bu ceza verme mekanizmasını cehennem olarak gösterir. Toplumun normlarına uymayan arzuların, hislerin veya düşüncelerin “kirli” olarak ifade edilmesi de şarkıda önemli bir yer tutar.

Bu ifadeler, insanın elindeki fırsatları değerlendirememesi ya da idealize ettiği şeylerin kaybını **kabullenmek** zorunda kalmasını anlatır. Kayıp hissi burada sadece somut bir şeyin yitirilmesi değil, aynı zamanda kişinin kendine ve hayata dair beklentilerinin gerçekleşmemesi ya da bunun yarattığı **boşluğu** ifade eder.

Bu bağlamda şarkı, duygusal olarak insanın geçmişle barışma çabasını ve tatmin edilemeyen arzuların yükünü taşıırken, aynı zamanda verdiği kayıplarla yüzleşmenin kaçınılmazlığını anlatır.

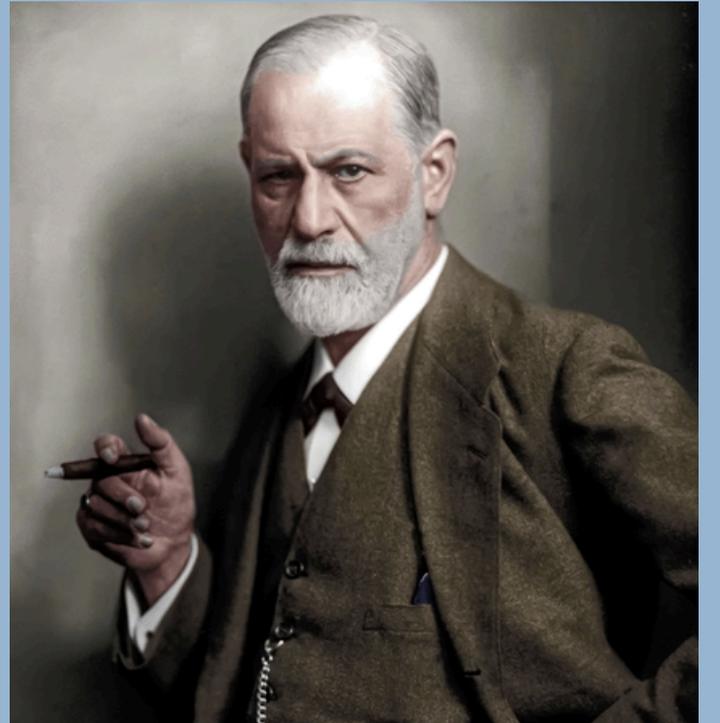
Freud

Yas ve Melankoli Üzerine

Kayıplar hayattaki doğal akışın bir parçasıdır. Kayıp denilince akla ölüm, ayrılık ya da daha somut olaylar gelir; ancak bir işi bırakmak ya da günlük rutinlerimizi değiştirmek gibi daha basit görünen olaylar da kayıp olarak değerlendirilebilir. Bu noktada önemli olansa bu kayıplara verilen tepkilerdir.

Sigmund Freud, 1917'de I. Dünya Savaşından sonra kayıplar üzerine birtakım makaleler yayımlamıştır. "Yas ve Melankoli" adlı makalesinde kayıp karşısında verilen iki farklı tepki üzerinde durmuştur; yas ve melankoli. İlk bakışta bu iki tepki kulağa aynı gelse de aralarındaki temel farklılık bilinç düzeyinde ve sürecin işleyişidir.

Yas tutmak, ağlamak, can acısı bir kaybın ardından yaşanan en doğal tepkilerdir. Bu duyguları bastırmayıp yaşanmasına izin verdiğimiz sürece, her duygu hayatın doğal akışında devam edip başka duygulara dönüşecektir. Freud, yas sürecini sağlıklı (başarılı) ve patolojik (başarısız) olarak ikiye ayırır. Sağlıklı yas sürecinde, kişi kaybettiği birinin yerini bir başkasıyla veya bir nesneyle doldurabilir. Ancak başarısız yas sürecinde kişi kaybı kabullenmez ve yas tutmayı reddeder. Bu engellenmiş yas da melankoliye dönüşür. Böylece bu durum sağlıklı bir takıntı haline gelir.

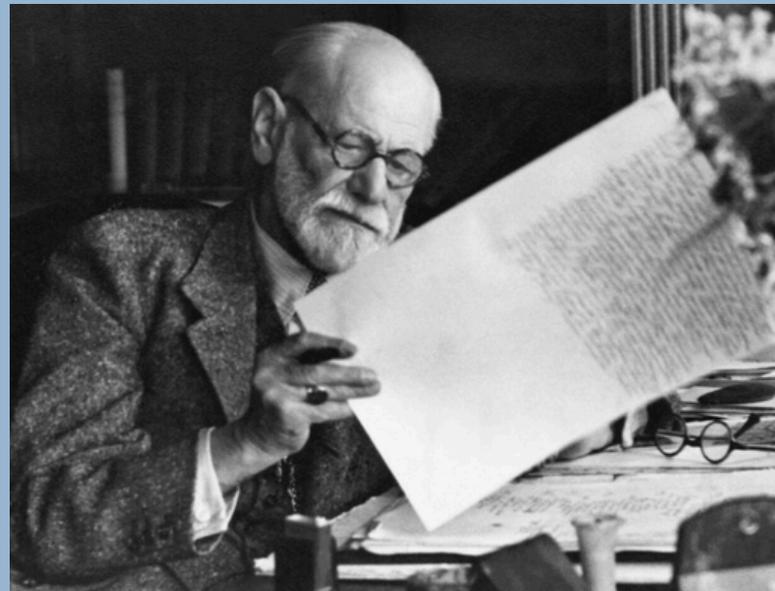

Freud, yasin bilinçli bir süreç olduğunu savunurken, melankolinin bilinçaltında yaşandığını söyler. Bilinç, her gün yaşadığımız deneyimleri ve duyguları içerirken; bilinçaltı, saldırgan, utanç verici, ifade edilemeyen bastırılmış duyguları içerir. Bilinçaltında yaşanan olaylar kişiyi etkilemiyor demek yanlış olur, melankoli bunun en önemli örneğidir. Melankoli, bilinçaltında sıkışır ve böylece kişi **acının esiri** olur. Daha sonra bu acı benliğe yönelir ve kişinin öz saygısına zarar veren bir hal alır. Kişi kaybedilen bireyi veya nesneyi kendi benliğine katar ve bu kayıp karşısında duyduğu öfkeyi kendine yöneltir. Freud, melankoliyi **benliğin kendine yönelttiği suçlamalar** olarak tanımlar çünkü kişi bu durumdayken kendi kişiliğine saldırır ve onu parçalara ayırır. Bunun sonucunda kişi kendini sevmeye layık olmayan, değersiz biri olarak görür. Kendine duyulan bu öfke, narsistik bir öz yıkım döngüsünü başlatır.

Yas dönemindeki kişi, kendini sözel olarak ifade eder ve yaşanan olayları anlamlandırmaya çalışır.

Durumu hazmettiğinde yas süreci sağlıklı bir şekilde son bulur; ancak melankoli bilinçaltında yaşandığından dolayı kişi neler olduğunu tam olarak anlayamaz. Bu durum kişinin kendisini sorgulamasına ve benlik saygısının azalmasına yol açar. Kendini diğer insanlardan aşağı görmeye başlar. Günümüzde melankoli kavramı klinik depresyon ile örtüşür. Sağlıksız yas ise travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ya da karmaşık yas bozukluğu olarak tanımlanır.

Kayıplara verilen tepkiler, yalnızca kişinin duygusal sağlığını değil yaşam kalitesini de etkileyebilir. Bu sebeple, duygularımızı bastırmak yerine **anlamaya çalışmak** yas sürecinin sağlıklı geçmesi için önemli etkenlerdir.

Oscar Wilde'in Kayıpları

Tüm zamanların en eşsiz ve değerli yazarlarından biri olan Oscar Wilde, sadece Birleşik Krallık'ta değil, aynı zamanda tüm dünyada başarılı olup ün salmıştır. Çocukluğu ve gençliği; başarısı, lüks tutkusu, estetik anlayışına duyduğu özen ve kazandığı şöhret ile geçmiştir. Wilde asaletin en büyük fazilet olduğuna inanıyor ve dünyanın asiller sayesinde ilerleyeceğini düşünüyordu. Toplum içinde akıl almaz bir popüleriteye sahipti; herkes onu sevip, ona saygı duyuyordu. Buna rağmen onun hayatı bir trajedi oyunu gibi şekillendi ve yaptığı hatalar hayatının en büyük kayıplarını vermesine sebep oldu.

Bunlardan biri Constance Lloyd ile evliliği olmuştur. Bu evlilik Wilde için hem güçlü bir bağ hem de bir kayıp anlamına gelmiştir. İki çocuğun dünyaya gelmesiyle ikisinin arasında bir bağ kurulduğu sanılsa da, Wilde evliliğin verdiği güvenle yönelimini daha açık yaşama arzusuna kapıldı. Hiçbir ilişkisini ya da hayat tarzını gizleme ihtiyacı duymuyordu. Muhafazakâr topluma rağmen hitabetine, evliliğine ve kendine çok güveniyordu.

Bir diğerk ve en önemli kaybı “Ciddi Olmanın Önemi (The Importance of Being Earnest)” oyununun sansasyonel galasında, sevgilisinin babası tarafından yönelimi ile ilgili hakarete uğraması ile başladı. Bunun üzerine sevgilisi (Lord Alfred Douglas), Wilde’ın bu hakaret için babasına dava açmasını istedi. Lord Alfred öyle manipülatifti ki Oscar Wilde’ın büyük ve trajik bir hata olan bu davayı açmaktan başka bir şansı yoktu. Arkadaşları ona davanın ilk duruşmasından sonra firar etmesini tavsiye ettiler fakat Wilde şöhretinin verdiği kalkana güvenip davayla **mücadele etmek** istedi. Toplumun ve dönemin tutucu bakış açısını hafife alarak kibrine yenik düştü. Davanın jürileri, Viktorya Döneminin muhafazakâr ve moralist jürileri olduğundan dolayı Wilde’ın iki senelik mahkumiyetine karar kıldılar. Onun hayatı dramatik bir anlatı olarak düşünüldüğünde, bu olay onun için “hubris” idi.

Sevgilisi Douglas, Wilde mahkûm edildiğinden itibaren onunla neredeyse hiç iletişim kurmadı. Üstelik Wilde’ın hapisaneden yazdığı mektupları da cevaplamayıp gazetelere sattı. Oscar Wilde’ın yalnızlığı ve verdiği kayıplar yüzünden delirmesine ramak kalmıştı, Douglas’ın yaptıkları ise yarasına tuz basmaktan başka bir şey değildi. Mahkumiyeti boyunca yaptığı ağır işlerden, (belki de ünlü ve estet kimliğine hiç alışık gelmeyen işler olduğundandır) bitmek bilmeyen depresyondan ve hapisanede aldığı sıkı cezalar yüzünden günden güne tükendi. Bu süre zarfında annesi vefat etti ancak onun cenazeye katılmasına dahi izin verilmedi. Kaçınılmaz olarak evliliği resmen sona erdi, Constance Lloyd ve çocukları soyadlarını değiştirdiler.

Kayıpları giderek çoğaldı; özgürlüğünü, popülerliğini, ailesini, arkadaşlarını, sevgilisini, itibarını, lüks yaşamını, servetini ve kimliğini kaybetti. Wilde tahliye olduktan sonra etrafında kimseler kalmamıştı, bu da yetmezmiş gibi hiç parası da yoktu. Fransa'da bir köye taşınıp takma isimle yaşamaya başladı, arkadaşları ve ailesi onunla görünmek istemediğinden dolayı asla ona yanaşmadılar. Ayrıca, Douglas onu ne ziyaret etmiş ne de finansal yardımda bulunmuştu.

Hapishanenin zor koşulları (özellikle de Oscar Wilde gibi asil biri için), Douglas başta olmak üzere herkesin onu dışlaması, onca şöhret ve zenginliğe rağmen parasız kalışı ve geçirdiği ağır bunalımlar yüzünden sağlığı giderek kötüleşti. Tedavi masraflarını ödeyemediği için de bir otel odasında yalnız başına menenjit hastalığından vefat etti. Bu ise onun son kaybıydı, çünkü hayatından başka kaybedecek bir şeyi kalmamıştı.

Cenazesine sadece yedi kişi katıldı ve yalnızca otel sahibi tarafından "Kiracıma" notu ile bir çelenk gönderildi. 1900 yılının 30 Kasım'ı vücudunun nihai kaybı olsa da Oscar Wilde'in eserleri ve kaleminin **ölümsüzlüğü** daima bizimle kalacak.

Gittin

Korkuyorum.

Dağılıp giderim diye,
Avuçlarımın içinden
Kayıp gidersin diye
Çok korkuyorum.

Sen bizi bırakıp gittiğinden beri
Gündüzlerim karardı,
Ay ışığı söndü
Gitti.

Konuşamıyorum
Anlatamıyorum,
Kendime bir yer arıyorum
Kendime bir yer.

Bulamıyorum.
Sevincim oracıkta duruyor aslında
Görüyorum
Görmüyorum aslında
Bakmıyorum, bakamıyorum.

Giden günlerim,
Yıllarım çok oldu
Ama hiçbiri
Senin gidişini geçemedi,
Senin gidişin en mükemmeliydi,
Ardına bir kere bile bakmadan, gittin.

Madalyonun İki Yüzü

Rüzgarlarda savruldu, her sabah yüzünü yıkar gibi yüreğini yıkadın aslında. Sabah, öğle, akşam, gece yarısını tanımadan kendini evden dışarı attın. Yağmurlarda yürüdün, yürüdüğünü sandın. Kaçtığın kaybın mıydı yoksa kendinden mi kaçtın? Kafanı kopartmak istedin, yüreğini söküp atmak. Bütün bunları defalarca ve defalarca, tekrar tekrar düşündün durdun. Hiçbir zaman eyleme geçemedin. Kaybınla birlikte senden de bir parça sonsuzluğa uğurlandı aslında, fark etmedin. İlk birkaç gün, fırtınaların iç karartıcı havası kalbini esir aldı. Yağan her yağmurda, damlalar yere değil toprağa değil yüreğine aktı. Görmek istemedin. Seni sen yapan ne varsa sanki yok olmuştu. Kimseyi dinlemedin. Kimseyi duymadın, bazen duymak istemedin, görmedin. Kabullenmekten korktun, uykulara yattın rüyanda görme umuduyla, göremedin. Bazı geceler aniden uyandın, korktun, ağladın, bir sigara yaktın. Hep düşündün durdun, ya...

İşte gidiyorum, eksik kalan çok fazla şey var. Görmek istediğim, şahitlik etmek için yanıp tutuştuğum bir sürü anı yaşayamadan gittim. Bana biçilen ömrün sonuna geldim. Gözüm arkada kalmadı ama, arkamda güzel şeyler bıraktım. Hayatımın sonuna kadar, onurumla mertçe yaşadım. Harika dostluklarım oldu, çok kazık da yedim, çok üzüldüm, çok mutlu oldum. Biliyordum ki, bütün bunlar bana bahşedilen ömrün bir parçasıydı.

Evet, bazı şeyler eksik kaldı, ama sevdiğim insanlarla bir gün cennette buluşacağıma dair inancım tam. Ben arkamda güzel şeyler bıraktım, güzel şeyler. Aslında gitmek istemedim, ama emir büyük bir yerden gelmişti. Ardımda çok şey kaldı, ama en güzeli de iyi bir insan olarak bilinmekti. Yaşamanın hakkını vermektir. Bu dünyaya neden geldiğimin bilinciyle, şimdi yeni bir hayata başlıyorum...

Postal

"Whenever I ask people about their feelings, I experience agony, excitement, and despair."

— Kuntz Schwindel

The judge's gavel struck once, silencing the murmurs in the courtroom.

"Kuntz Schwindel," Judge Karl began, his voice steady and deliberate, "born in 19**, in ***ingen, son of *** and ***. We've heard accounts of your actions from many sources. Now, we turn to you. I speak for all present. Jury, audience, and the millions watching as I say this: we are eager to hear your perspective. Stand and speak your final words."

Kuntz rose slowly, adjusting the cuffs of his shirt. He scanned the room, a sea of eyes, cameras poised, the weight of curiosity bearing down on him. He hid a faint smirk, his demeanor calm, almost theatrical.

"Your Honour, members of the jury, esteemed listeners," Kuntz began, his voice rich with measured sincerity. "What you seek from me is the truth and nothing but the truth. I must admit, truth is a rare and fragile asset. All I possess is my story. And so, I will tell it."

He paused, letting the room settle into silence, drawing them in.

"I was eighteen when I learned how cruel the world can be," he said, his voice dipping into a reflective tone. "My father had passed, leaving little but debts. My mother, shattered, sought solace in therapy that failed her. Bills piled up. I needed work. I needed purpose. I found it, or so I thought, as a mailman."

It seemed noble at first, delivering words, messages of love, grief, and hope. But even as I carried their letters, I bore my own burdens. My mother, once vibrant, had grown silent, her voice lost in the weight of her grief. She would sit by the window for hours, staring at nothing. I thought I could save her. I thought if I smiled enough, if I made her laugh again, I could bring her back to the world.”

The judge shifted in his seat, uneasy. As Kuntz spoke, his voice weaving through the room like a slow melody, Judge Karl found himself drifting into a memory he hadn't revisited in years. A poem from his childhood surfaced unbidden: *The Mermaid*. He could see her now. Ethereal, luminous, perched upon a jagged rock. She sang with a voice so hypnotic, no sailor could resist. Ships would steer toward her song, unaware of the sharp rocks beneath the waves.

He looked at Kuntz and felt the same pull. This man, standing before him, was no less dangerous. Karl straightened, forcing the memory aside, but the unease had him under its spell. Was he, too, just another sailor heading for ruin?

Kuntz continued, his voice steady but charged with sentiment. “As a mailman, I saw the world's suffering up close. Door after door, letter after letter, I was met with despair. A bill to remind someone they were drowning. A notice of rejection. A letter too late. Every person I delivered to carried the weight of something invisible yet crushing. I began to see myself not as a courier but as a witness. People confided in me, pouring out their sorrows as if I were a priest. I listened because I believed I could help. I took notes, wrote down everything I heard, imagined solutions, rehearsed conversations with the mirror as my partner. It felt like therapy. For them and me. But eventually, I realized I wasn't helping.

His voice faltered briefly, the first crack in his otherwise controlled attitude.

“One day,” he continued, his voice softer now, “Mother made us breakfast. Apple pancakes, my favourite. I thought it was a good sign. I didn’t know it was goodbye.”

The courtroom held its breath.

“I found her that evening. Hanging in the living room, her feet swaying just above the floor. Her body moved like a pendulum, an unnatural rhythm marking the passage of time I would never reclaim. I remember staring, frozen, as the clock on the wall ticked, its steady beat mirroring her movement, and I realized...” He gripped the edge of the stand, his knuckles whitening. “Words were useless. Promises are useless. Therapy is useless. She left me with nothing but silence and a single thought: *Action is what defines us.*”

He straightened, his composure returning like a mask slipping back into place. “It was then that I decided: the world doesn’t need more words. It needs action.”

“But action,” Kuntz continued, “requires tools. Tools I didn’t yet have. Therapy had failed my mother. It failed so many others. But what if it wasn’t the method, but the practitioners? The so-called experts, the ‘qualified professionals,’ who treated minds like machines? I needed to understand why they failed.

I immersed myself in psychology books. All the alleged legends of psychiatry and psychology were my bedtime stories. I read theories, case studies, and everything I could find. At first, I did it to understand my mother. But soon, I realized something much larger: these theories were hollow. They built careful frameworks, but they ignored the essence, the soul. The unpredictable, unmeasurable core of a human being.

I saw through their charade. And I knew I could do better.”

He let those words linger, his voice lowering conspiratorially.

“It wasn’t long before opportunity came knocking. The government announced a new psychiatric clinic in my town. They were desperate for staff. I had no formal education, no credentials, but I had something far more important: conviction.

I forged a university diploma. I even gave myself honours, why not? If I was going to lie, I might as well do it convincingly. The job interview was almost laughable. I regurgitated phrases from psychology textbooks, mixed with a few of my theories. ‘Cognitive co-efficiency,’ I called it. Completely fabricated, of course. But they didn’t care about substance. They cared about confidence.

And I had plenty of that.”

The prosecutor leaned forward, her tone was sharp. “Confidence?” she asked. “I would call that fraud, nothing else.”

Kuntz smiled faintly, his eyes glinting with mischief. “Fraud. Freud, what’s the difference?” He said softly, leaving the prosecutor speechless.

A ripple of murmurs swept through the courtroom.

“The chairman of the hiring committee,” Kuntz continued “leaned back after I finished and said, ‘Interesting. Very interesting.’ That was it. I was hired as the head psychiatrist of the clinic. The *head* psychiatrist.”

“How long did you keep this farce up?” the prosecutor interrupted, her tone was biting.

Kuntz turned to her, unflinching. “Thirty years.”

The audience gasped audibly, and even the judge looked uncomfortable.

“Thirty years,” Kuntz repeated, “of listening, advising, treating. Thirty years of helping people in ways their ‘qualified’ doctors never could. My patients trusted me because I wasn’t like the others. I didn’t treat them like broken machines to be fixed. I saw them. I listened. And when the time came, I gave them the courage to act.”

“To act?” The prosecutor shot back. “To act like Fritz F.?”

Kuntz didn’t flinch. “Fritz was a young man burdened by his past,” he said, his tone was calm but deliberate. “Abuse, neglect. He had known nothing but isolation. I helped him speak when no one else could. I gave him the tools to act. What he chose to do with them was beyond my control.”

The prosecutor stood, lifting a yellowed newspaper from her briefcase. “What Fritz chose,” she said, her voice cutting, “was to take his father’s gun and murder his family before turning it on himself.

“July 25th, ***feld. Eleven dead.”

Gasps filled the courtroom. The judge’s gavel struck again, demanding order.

“Fritz’s case was not unique,” the prosecutor continued, her voice rising. “The indictment details others, patients guided by this man, people who, under his influence, left destruction in their wake. Herr Schwindel, do you deny responsibility?”

Kuntz laughed softly, shaking his head. “Responsibility? I am not responsible for what others do with the freedom I gave them. Responsibility lies with the ones who made them prisoners in the first place. I merely unlocked the door and.”

Without leaving any room for answers, Kuntz turned to the cameras. His voice was rising like a preacher on the pulpit.

“This one’s for me!” Kuntz shouted.

“Brothers and sisters of the world, hear me! You live your lives bound by strings. Strings of expectation, of fear, of empty promises. They tell you to hope, to wait, to endure. But hope is a lie. Waiting is death. Happiness is a delusion. I gave my patients the courage to act, to take control of their lives. Yes, some faltered. Some broke. But better to die standing than to live crawling! You call me a monster, a fraud. History will call me an artist. My work is not made of paint or stone but of souls, broken, mended, transformed. And like all great art, it is misunderstood in its time.”

His voice softened, a hint of weariness seeping through the cracks.

“But there is one thing even I cannot escape. The artist cannot live beyond the art. My life, and my work are complete. To postpone would tarnish it, dilute its message. This is what I leave you with.”

He climbed onto the table, deliberate and calm. Gasps rippled through the room, but no one moved to stop him. His movements were steady, almost ritualistic, as if he'd rehearsed this moment a thousand times.

“One final act,” he whispered, more to himself than to the crowd. He looked up, his eyes glistening.

“Lose your strings. Burn your masks. Be free.”

And then he fell.

The courtroom was silent, his body crumpled on the floor. The cameras stayed fixed on him, capturing the final image of the man who had dared to call himself an artist of freedom.

sizden gelenler

Afranur ✦ Tanrının Kitabı
Elifsu Ekici ✦ Sahici Nimet
Zeynep Ülker ✦ Fotoğraflar

*hepinize
teşekkür ederiz!*

TANRININ KİTABI

Bazen bana ait deęilmişsin gibi hissediyorum
Belki de bana ait hiçbir şey yoktur.
Öylesine satın aldığım bir kitapsın belki,
Sayfalarını çeviriyor ve okuyorum
Bazen kıvırıyorum o sayfaları
Altını çiziyorum kurşun kalem ile
Bana ait değil o cümleler ama yine de unutmak istemiyorum.

Belki de bana ait olmayacak kadar deęerlisin sen,
Kutsal bir kitap okuyorum demek ki
Sen, Tanrı tarafından yazılmışsın
Ben ise inançsız bir kulum
Yine de okumaya devam ediyorum seni
Benim olmasan bile ruhuma iyi geliyorsun.
Eğer gerçekten var ise...

AFRANUR

SAHİCİ NİMET

Konuşacak çok şey yok muydu, konu...diye mırıldandı sakince. Zaten hep böyle söylenirdi o, biraz eksik; biraz yabancılık çekercesine her bir sözcüğüne. Damağından yutağına sanki yirmi kalibrelik bir fişek, her bir a'da az daha içeriye, e dediğinde biraz daha soluğuna, her sssss harfinde...Bir kez olsun gür sesini işitmemiştik, yalnızca bir sefere mahsus bile sımsıkı tutunamamıştı cümlesine Adnan. İki kere a ve iki kere n. Arapça kökenli bir isim, yerinde duran demek tabiri caizse. Göçmendi Adnan. Tütünü iyi sarardı ama iyisinden pek anlamazdı. Sıcak şarap severdi, bira içince kusardı. Marmara'da bir yerlerdeydi evi, güzel aşure yapardı. Ne farkı vardı diğer Adnan'lardan bilmem ama Yusuf ve Süleyman'lara hiç benzemezdi, keza İbrahim'lere de; belki biraz İsa'yı andıracak olurdu başta ama...vitaminsizdi.

İşaret parmağının ucu dudaklarına yaslanmıştı şimdi, gözleri üzerimde. Beklentiyle bakıyordu ama ben ondan daha beter, çok daha adnan bir haldeydim. Üzerimde onun eskisi bir ceket, eski karısından kalma bir şalla omuzlarım örtülü, elim çeneme yaşlı düştü düşecek. Elindeki çay bardağını götürdü dudaklarına, üfledi, ardı ardına üç yudum aldı, çayın seyrini içinde arttırdı. Bir gün Adnan abiyi bırakıp gerçek bir aşk için elime alacağım kalemi diye düşündüm, sevişmelerin sıcaklığını göstereceğim herkese. Aklımda cereyan eden her bir zerreyi, her bir ateşi kelimelerime öyle bir katıp öyle bir karıştıracağım ki herkes günün birinde iyi ki salıverdiniz Adnan'ı diyecekler bana. İçimde kaynayanlar öylesine uçsuz bucaksız, öylesine bir alev ki şimdiden Adnan abinin yanında bir kadın, üzerinde mor bir elbise sımsıkı kuşaklı. Saçlarının buklesi ta beline kadar, bakışlarında bir güneş. Adnan abide bir tebessüm, çay bardağı sımsıkı ellerinde kenetli. Kadın pek konuşkan, havadan sudan girip kömürün kilosunu soracak kadar. Adnan abi pek mesut, Adnan abi ılımış, Adnan abinin yüzünde allı morlu renkler, sıcacık, sıcacık, sıcacık...

Kokulu şala az daha sarıldım, aman yarabbi bu ne soğuk. Hani dedim Adnan abi, hani önümüz kış falan değildi bu sene. Kesmedik de üç beş ağacı, millet kapış kapış, biz ne yakacağız sobada?... Adnan abi başladı öksürmeye, yüzünde allı morlu renkler. Benim aklım Nalan'a gidiverdi bu senfonide, iki kere a ve iki kere n. Adnan abi öttükçe öttü, ben yaslandım sandalyede geriye. Nalan'ın saçlarını düşündüm, Nalan'ın gözlerini, Nalan'ın elleri, Nalan'ın sobası... Adnan asla kalıbının adamı değildi, olsaydı elime üç kuruş fazla geçerdi. Cilvesiyle de iş yapacak değildi altı üstü üç balık tutacak, yağlayacak babam yağlayacak, birkaç yumurta biraz daha yağ ile al sana mayonez, sür fırına, beş yüz kağıt. Ha cilvelense de yeriye takardı koluna iki hatun, yapardı bilirim, bak bakalım kaç denize kaç balık kaç balığa kaç kuruş kaç kuruşa kaç adam düşerdi o zaman.

Millet aç Adnan abi bizden iyi olmasın, denize de derya kuzusuna da; İstanbul'a da Bolu'ya da, çaya da çorbaya da, tomruğa da hanıma da aç. Sen öksür dur abi, kimi millet var hastalığa da... demiş bulundum. Adnan abi susuverdi. Sandal hafifçe sağa seyirtti ne ara açıldık denize bilmem; demin ocakta çene çalan biz değildik sanki. Ellerimde çayın sıcaklığı kalmıştı, ağla birlikte atıverdim onları da denizin dibine. İçimde bir saman alevi öfke kabarıp da duruldu sessiz sedasız, olacak gibi değil. Haklısın abi dedim, çenesi olana konuşacak çok şey var. Bir gün geberip gideceğiz şu denizde, olup bitecek her şey. Ne demiş üstat, “Çatlak yüreğimle türkülü yollara, düştüm ki o kadar olur, seke seke geldim...”

ELİFSU EKİCİ

BI PLAK
ALIR MIYIZ?

12
12
22

ZEYNEP ÜLKER

kaynakça

Kayıp:

- Oğuz Atay, Tutunamayanlar (1972)
- Victor Hugo, Sefiller (1862)
- https://www.academia.edu/89775189/O%C4%9Fuz_Atay_%C4%B1n_Tutunamayanlar_ve_Victor_Hugo_nun_Sefiller_Romanlar%C4%B1nda_Topluma_Ait_Olamayan_Bireyler

Mitolojik hikaye (Balder'in Ölümü):

- <https://www.britannica.com/topic/Balder-Norse-mythology>
- <https://norse-mythology.org/tales/the-death-of-baldur/>
- <https://www.thoughtco.com/the-death-of-balder-112364>

Mitolojik hikaye (Orpheus ve Eurydice):

- https://en.wikipedia.org/wiki/Orpheus_and_Eurydice
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Orpheus>
- <https://www.youtube.com/watch?v=RhaepLsP5eg&t=36s&pp=ygUUT3JwaGV1cyBhbmQgRXVyeWRpY2U%3D>
- <https://www.youtube.com/watch?v=fJj7JQgyg1s&t=892s&pp=ygUUT3JwaGV1cyBhbmQgRXVyeWRpY2U%3D>
- <https://www.greeka.com/greece-myths/orpheus-eurydice/>

Film kesitleri (Aftersun):

- <https://dadanizm.com/aftersun-charlotte-wells-film-incelemesi/>

Film kesitleri (Bridge To Terabithia):

- <https://www.litcharts.com/lit/bridge-to-terabithia/themes/friendship-grief-and-loss>

Yazarlardan eserlere:

- King Lear, William Shakespeare

Müziyenlerden kelimelere:

- <https://lyricstranslate.com/tr/nude-%C3%A7%C4%B1plak.html-1>
- <https://medium.com/@delayeddeers/radioheads-nude-a-timeless-masterpiece-merging-vulnerability-and-sonic-brilliance-32f349a4815c>
- <https://pitchfork.com/>
- <https://rollingstone.com/>

Felsefe:

- <https://gulsahmeralozgur.dr.tr/freud-ile-yas-ve-melankoli/>
- https://depthcounseling-org.translate.goog/blog/mourning-and-melancholia?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=tc

Satırlar arası (Oscar Wilde'ın Kayıpları):

- <https://iletisim.com.tr/Images/UserFiles/Documents/Gallery/sanatci.pdf>
- <https://www.fikriyat.com/kultur-sanat/2017/11/30/eserlerine-gomulen-bir-yazar-oscar-wilde>
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde#Evlili%C4%9Fi_ve_ailesi

*Halo ekibi olarak
herkese mutluluk,
edebiyat ve sanat
doluyullar dileriz!*

